

La sabiduría de Dios está en conflicto con la sabiduría del mundo . . . , o más bien al revés.

Desde la rebeldía de los ángeles, encabezados por lucifer, siempre ha existido el antagonismo entre el cielo y el infierno. El hombre se halla entre los dos extremos. Dios plantó en el fondo de su alma las ansias de la dicha eterna; el demonio siempre trata de desorientarlo, deslumbrándolo con los espejismos de la dicha terrena.

Delante de Pilato se halló la humanidad en la alternativa de elegir entre Jesús, su Redentor, y Barabas, el hombre terreno y sensual. El público en su mayoría votó por el segundo . . . . La misma tragedia de la humanidad se sigue repitiendo a través de los siglos. El mundo siempre sucumbe a las promesas ilusorias, que agradan a sus cinco sentidos, y se deja privar del pan que da la vida eterna.

Pocos son los seres humanos que llegan a apreciar el don que Dios nos ofreció en el Santísimo Sacramento del Altar. Muchos son aquellos que aprecian debidamente la Hostia recién luego de vivir ellos mismos la trágica historia del hijo pródigo y de comprobar por sí mismos la insuficiencia de la comida porcina para el hombre.

Barabas —que es el hombre carnal— y el placer en las cosas mundanas son símbolo del peligro de la verdadera felicidad.

Quien quiere alcanzar la dicha que su alma y su corazón apetecen tan insistentemente tiene que acudir a Jesús y entregarse a El.

“Dvojen greh je zagrešil moj narod”, tako pravi Gospod Bog po preroku: Mene, studenec žive vode so zavrgli in sko pali so vodnjake, ki ne drže vode . . .

Ljudje vedno znova padajo v isto napako. Božja modros se jim zdi nespametna in si zato izbirajo modrijane po izpri denih željah svojega srca. In prav take iščejo, kateri ugajajo njihovim malopridnim željam. Pilat je obsodil Kristusa, večno Resnico, ker mu je trenutno tako prav prišlo. Množica je zavrgla Kristusa in si izvolila Barabo.

Odklanja božji kruh in si išče posvetne užitke.

Zato naj se nikar ne čudijo narodi, če imajo v svoji zemlji prokletstvo, v svojih družinah nemir in v svojih domovih nesrečo. Kar kdo seje, to tudi žanje.

Ne bodimo torej kakor Judje, ki so kričali: proč s Kristusom, izpusti nam Barabo . . . . Ki so rekli, ko jim je Gospod obljubil zakrament svetega Rešnjega Telesa: Čudna je ta beseda, kdo jo more poslušati . . . in so Gospoda zapustili . . . .

Mi bomo rekli z apostoli, kakor je rekel sveti Peter: “Gospod čeprav ne razumemo dobro Tvoje besede bomo šli za Teboj, ker vemo, da imaš Ti besede večnega življenja.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

28. MAREC: VELIKANOČ.

Maša na Paternalu (Paz Soldán) ob 8 uri.

Avellaneda (Man. Estévez) ob 10 uri.

Caballito (Rivadavia 5652) ob 10 uri.

SLOVESNE MOLITVE: Santa Julia, J. B. Alberti 1195 ob 16 uri.

4. APRILA na Avellanedi za ☩ Marijo Melinc.

11. APRILA na Avellanedi za č. g. ☩ Karel Fičko.

18. APRILA pri sv. Rozi ob 12 uri za ☩ Kati Podreka.

Na Avellanedi za ☩ Karel Kumar.

25. APRILA pri sv. Rozi za ☩ Ana Babič.

2. MAJA: Na Božjo pot v Luján.

NA CABALLITU, Rivadavia 5652 je maša vsako nedeljo ob 10 uri. Kapela je 2 kvadri od izhoda Subterránea.

UPRAVA IN UREDNIŠTVO

Prosimo zastale naročnike, da ne pozabite na dolg. Pošljite v priporočenem pismu ali po denarni nakaznici (Giro) naslovljeni na: Juan Hladnik, Pasco 431.

SVETA MAŠA

je odslej stalno na AVELLANEDI ob 10 uri na Man. Estévez 630 in na CABALLITO, Rivadavia 5652 ob 10 uri.

Ob tej priliki lahko naročite tudi svete maše.

VELIKONOČNA SPOVED

je dolžnost vsakega vernega kristjana in potreba njegove duše, ker sicer zgubi Boga in nadnaravno življenje.

Hudobni duh ima tak načrt, da človeka odtegne najprej od svetih zakramentov, nato ga oddalji od cerkve, da zapusti nedeljsko mašo in slednjič umrje v njegovem srcu vera. Vsak naj, torej skrbi, da ne zgubi sam svoje duše.

Vsaj za Velikonoč je treba da vsak vernik dene v red svojo dušo.

Prilika za slovensko spoved je vsako dopoldne do 10 ure v sledečih cerkvah: SV. ROZA (Pasco y Belgrano), SANTA JULIA (Juan B. Alberti y Víctor Martínez), SANTA AMELIA (Liniers y Belgrano), SAN PEDRO (Bermúdez 2011, Villa Devoto) in SAN JOSE DE FLORES (Rivadavia 7000)

LA MARCHA SIGUE.

Gran repercusión ha tenido en Eslovenia lo acontecido en Checoslovaquia. Los dos grandes, Jan Masaryk y Eduardo Beneš, do spersonajes destacados de la política paneslava y masónica, llegaron a la quiebra por el fatal avance comunista en su país. Ambos ateos y materialistas consideraban la Iglesia católica con un resto inútil de la Edad Media, que hoy día ya no tiene justificativo.

Ambos siguieron los pasos que marcó el famoso Tomás Masaryk, uno de los principales labradores del campo eslavico, sobre cuyos surcos arraigó el comunismo. Recién ahora les quedó demostrado a ambos, que todos los que quieren prescindir de Dios y de la Iglesia, edifican sobre arena.

Jan Masaryk, el hijo del célebre Tomás, gozaba en el mundo masónico de gran fama. Como político defendió valerosamente los intereses checos. Como anticatólico tiene parte de culpa por la tragedia eslovaca. Su trágico suicidio aparece más teatral todavía por resultar en completa oposición a su filosofía.

El escribió un libro titulado "El suicidio", en el cual sostiene que el quitarse la vida es cosa abominable y cobarde y de todo punto de vista condenable. Sin embargo fué ese el único modo de escapar él mismo del paraíso comunista, que en sus tiempos tanto ponderaba.

El y Beneš sostenían la tesis de que para una libre e independiente Checoslovaquia puede brindar garantías solo Rusia aunque sea Soviética. Como tantos eslovacos, sean polacos y checos, o eslovenos, croatas y serbios no concibieron el modo de sustraerse al acariciado ideal de la Unión Paneslava, por desconocer el comunismo que se interpuso en Rusia, yerraron también estos dos famosos estadistas checos, sin escarmentar sobre lo que sucedió a los demás países eslavos que cayeron bajo el poder del comunismo.

Masaryk halló el modo de escaparse con el suicidio del tan deseado paraíso. Beneš no ha tenido oportunidad para hacerlo y está jugando ahora un papel lamentable, firmando leyes y sentencias en completo conflicto con sus ideales. Masaryk no quiso que se ponga su nombre jamás en actos en oposición con las cuatro libertades que toda la vida trataba de defender. Por no tener la fe en Dios y por eso careciendo de espíritu para ser mártir, halló el suicidio como el único modo de poner claramente de manifiesto su energía condena a lo que impusieron a su patria aquellos que él consideraba antes sus únicos protectores sinceros.

La marcha comunista sigue, y seguirá, hasta que comprenda el último rincón del mundo de que el comunismo es el engaño más grande que vió la historia hasta ahora.

EN ESLOVENIA FRACASO UNA TENTATIVA CISMÁTICA

Hace más de un año, que puso la autoridad en marcha la maniobra para crear en Eslovenia la "Iglesia Nacional". Se formó una "Comisión religiosa" con un sacerdote apostata al frente con el objeto de organizar el movimiento religioso con miras de separar los católicos eslovenos de Roma.

La gente comprendió en seguida, de que se trataba. La campaña proselitista resultó nula. Los que son católicos, lo son de cuerpo y alma; los que no lo son, tampoco querían colaborar en esos planes. Es una nota general, que el fervor religioso va subiendo cada vez más y muchos que anteriormente han sido

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Director: P. Juan Hladnik

Pasco 431

T. A. 48 - 3361, 48 - 0095

Suscripción anual 5.— \$.

No. Reg. Prop. Intelectual 232329

bastante fríos para con la Iglesia, no se avergüenzan hoy de practicar la religión con cierta ostentación. Los que tienen la religión, la abrazaron con cariño, los que no la tienen, no se prestan para introducir división religiosa al país.

APARICIONES DE LA VIRGEN

En varias partes de Eslovenia se habla mucho de apariciones de María. En Prekmurje apareció Nuestra Señora unas cuantas veces, sepán nos hacen saber las cartas que llegan de allí. Las autoridades persiguen con gran furia todas tales noticias y a las personas, que se mencionan relacionadas con dichas apariciones.

La autoridad eclesiástica no pudo tomar todavía posición en esos asuntos, por lo cual no existe ningún relato suficiente para la publicidad.

PROTI DUHOVNIKOM BEGUNCEM.

Na Koroškem je sedaj precej slovenskih duhovnikov beguncev. Nekaj v taboriščih, nekaj po raznih župnijah. Proti tem duhovnikom po župnijah zlasti divja OF in jih zmerja z vojnimi zločinci. Posebnih napadov sta deležna kaplan Turk v Dobrli vesi, ker je povedal ljudem odkrito, da je za Osv. fronto komunizem, in Ivan Lavrih, kaplan v Škočjanu v Podjuni. Tega imajo komunisti še posebno na piki. Vsako nedeljo pove ljudem — tako trdijo — kaj je OF.

NEMŠKO - SLOVENSKI LIST. Kako se Nemci boje, da bi koroški Slovenci kdaj prišli v eno državo z ostalimi Slovenci se vidi iz tega, da so začeli izdajati za koroške Slovence celo poseben list. V Dobrli vesi ga izdajajo pod naslovom "Unsere Heimat" (Naša domovina). Pišejo pa ta list v nemščini in slovenščini. S tem listom bi radi prepričali koroške Slovence, da je zanje samo zedinjenje z Avstrijo rešilno. Seveda pri tem tudi ta list izrablja vse neumnosti, ki jih počne komunizem proti slovenskemu ljudstvu v Sloveniji.

MED KLADIVOM IN NAKOVALOM.

Tako so sedaj koroški Slovenci med dvema stenama. Na eni strani nanje pritiskajo Nemci na drugi komunisti. Če je kdo za Slovence, ga Nemci razglase za komunisto, ker se OF ponuja za nekako voditeljico Slovencev. Če je kdo odločno proti tej OF, mu drugi očitajo, da je za Nemce.

SOGLASNA SO POROČILA, kako so razočarani oni Slovenci, ki so prišli pod Titovo gospodstvo, pa so prej delali z Osvobodilno fronto. Večina je res delala v dobri veri. Niso verjeli onim, ki so jim prav svetovali. Nekaj pa jih je bilo povsod, ki so mislili, da bodo pod novimi gospodarji lahko druge tlačili. Le redki so, ki so prišli do kake oblasti. Vse drugo pa je razočarano nad razmerami, ki so jih zagrnile. Nekdo je zapisal: "Osvobodilna fronta je bila z medom namazana palica. Med je že polizan, ostala je le šiba, ki je edino zdravilo za premnože zaslepljene."

Neverno so zmajevali glave...

Po malem je Gospod pripravljaj apostole in druge na velike resnice, katere je prinesel svetu. Med tem ko je čudežno ozdravljaj in obujaj mrtve, ga je vse strme občudovalo. Kaj takega ni doslej še nihče storil. To more storiti samo tisti, ki je oBg z njim. Ta je gotovo od oBga . . . tako je govoril narod in hitel za Jezusom željan videti njegova dela in slišati njegov nauk.

Pa je Gospod dobro poznal, kak otežko je človeku verjeti stvari, katerih na lastne oči ne vidi, kadar te od njega terjajo kako žrtev ali kako ponižanje, čeprav so ljudje vedno pripravljaj verjeti najbolj nesmiselne bajke. V drugem letu svojega javnega delovanja je poiskal primeren trenutek, da razodene najbolj globoko, najbolj skrivnostno in tudi najbolj značilno resnico svojega nauka, ob kateri naj se tedaj in tudi skozi vse čase izkaže, kdo je v resnici njegov učenec in kdo je le koristolovec, ki od vere išče le kako posvetno ugodnost.

Ko je z mnogimi čudeži potegnil za seboj ves narod, tako da so šli za njim s tolikim navdušenjem, da so celo na jed pozabili, je porabil Gospod hotel še z dvema posebnima čudežema dokazati svoje popolno oblast nad vsem vidnim svetom.

Prvega je storil s tem, da je čudežno pomnožil kruhe. S 5 hlebčki je nasitil 5000 ljudi in še 12 košar je bilo ostankov. Lahko si mislimo, kako navdušenje je zavladalo med množico! To bi bil za kralja! Pod njim pač ne bilo lakote! Kako bi bili lahko srečni vsi, če bi imeli takega kralja . . . Pa Gospod se jim je skrivaj izmaknil. Nihče ni vedel, kam je zginil. Videli so pač apostole, kateri so vstopili v čolne — brez Gospoda, da prejadrajo v Kafarnaum.

Ko so drugi dan z vso vnemo iskali Jezusa, v Kafarnaumu na drugem kraju jezera, kamor so hiteli po suhem odločeni, da ga postavijo za kralja, so videli, da so tja priveslali apostoli z Gospodom, ki so prejšnji večer šli na ribolov brez njega. Začudili so se. Apostoli pa so jim povedali, kako je Jezus prišel po noči po vodi. Oni so bili priče tega drugega čudeža, da so tako še bolj globoko spoznali, da je Gospod res gospodar čez vse vidne stvari.

Ko je Gospod videl množico in apostole tako pripravljene, je mogel razodeti skrivnost božjega kruha v Svetem Rešnjem Telesu.

S svojimi čudeži je pač jasno dokazal, da je gospodar vsega vidnega sveta. On, ki lahko pomnoži kruhe, ki hodi po vodi, ki obuja mrtve, ki zapoveduje viharjem, pač more tudi porabiti košček kruha v to, da ga spremeni v duhovno hrano.

NE DELAJTE ZA JED, KI MINE

temveč za jed, ki ostane za večno življenje, tako je odgovarjal Gospod množici, ki ga je obdala in hotela postaviti za kralja.

Človek je pač tak, da gre njegova ljubezen skozi želodec. Zaradi dobre ga kruha so se tako ogreli za Jezusa . . .

Toda Jezus ni prišel na svet zato, da bi ljudem dajal telesnega kruha! Saj tega naj si s svojim delom pridobe, zato so dobili zdrave roke in umno glavo! Človek pa ima še drugi, višji namen kot to, da svoj trebuh nasiti. Zato je povdaril Gospod Jezus kot bistveno točko svojega nauka, da človek ne živi samo od kruha ampak tudi od božje besede.

Moj Oče vam daje pravi kruh iz nebes. Ta je tisti, ki da svetu življenje, tako je nadaljeval Jezus in kar zadovoljni so bili poslušalci ter prosili Gospod daj nam vselej tega kruha!

Kakor nekoč Samaritanka, kateri je Jezus govoril o "studentu žive vode", ki teče v večno življenje in je ona razumela, da ji Jezus ponuja studentec, katerega bo imela kar doma, da ne bo treba hoditi več k vodnjaku, so si zahoteli tudi ti Judje kruha, kateri ne bi nikoli pošel.

Tedaj jih je pa Jezus postavil pred stvarnost, katera jim ni šla v račun: "Jaz sem kruh življenja". Kdor pride k meni ne bo lačen in kdor v me verje ne bo žejen . . ."

Najprej je zahteval Gospod Jezus vero. Videli so koliko čudežev, da pač ne smejo podvomiti o njegovi besedi, čeprav jim zveni neverjetna. Kakor nevedni otroci zaupajo v besedo svojih starišev, kateri jih prav vodijo, tako je Gospod zahteval po pravici zaupanje od občinstva, katero je že tolikokrat spoznalo i npriznalo Jezusovo nadnaravno poslanstvo. S temi poslednjimi čudeži je pač neizpodbitno dokazal, da more vse; s svojim učenjem je izpričal da ve vse. Po pravici torej zahteva: "Resnično vam povem: Kdor v me verje, ima večno življenje."

CVETNA NEDELJA NA SLOVENSKEM L. 1947.

Cvetna nedelja je, praznik oljk in zelenja, praznik slovenske mladine. Srca so utripala, lica žarela, roke pa trdo oklepale butaro, okrašeno s slovenskimi trakovi. Vsa pomlad iz gozda in travnika in iz čistih otroških src se je kot reka valila proti farni cerkvi k blagoslovu oljk in zelenja. Tako je bilo nekoč . . . Kako pa je danes?

Teh misli mi je bila polna glava in duša, ko sem se v pomladnem jutru bližal utrujen od celonočne hoje in vendar srečen, slovenski vasi blizu avstrijske meje. Skrivaj kakor zločinec po skriti gozdni poti komaj 200 m nad široko avtomobilsko cesto. Pa nisem nikogar ubil, niti oropal. Skozi gosto drevje in grmovje me naenkrat zmoti glas brona. Nekje bije cerkvena ura. Hvala Bogu! Blizu vasi sem. Eden, dva, tri . . . , devet. Ravno prav! Cvetna nedelja je in kristjan sem. Deseto mašo bom še dobil. Samo kako priti v vas in potem v cerkev? Ah kaj! Saj bodo vsa pota do cerkve polna butar. Pomešam se mednje! Veselo in skoro brezskrbno sem nadaljeval pot, dokler mi ni naenkrat zasijalo sonce v obraz. Gozda je konec, med menoj in vasio je ležala samo še široka senožet. Gleдам proti vasi in oko išče znakov in simbolov cvetne nedelje. Čudno! V vasi je vse živo, pota proti vasi so polna, gruce mož in fantov postajajo sem in tja, kot da nekaj pričakujejo. Seveda, torej se bo prišel pravčasno; velika maša se bo začela. Pa vendar, kje so zvonovi, mladina, butare, cvetje? Čisto zaverovan sem in v zadnjem trenutku šele opazim, da se tudi od moje strani bližajo ljudje. No, ti menda niso nevarni? Ustavim priletno knetsko mamico: "Saj bo sedajle velika maša z blagoslovom, ali ne?" Začudena me pogleda in odkima: "Smo jo že imeli zjutraj!" vzdihne in že odhiti kot bi se bala, da jo ne bi še kaj vprašal. In v resnici, s tem odgovorom še nisem bil zadovoljen. Ponovno vržem trnek in ujamem krepkega očanca: "Dobro jutro, oče! Gremo na miting, kaj?" "I seveda, kam pa drugam", je kratek odgovor in že mi nezapudno pokaže hrbet. Čudno, prečudno, od kdaj pa so naši Gorenjci tako kratkobesedni in odrezavi. "Ti fant, kaj pa bo danes v vasi?" vprašam 15 ali 16 letnega fanta, ki hoče mimo mene. "Miting vendar", odgovori začuden, kot da je to samo po sebi umevno. "Pa bo moralo biti zanimivo, ko staro in mlado dere tja", sem radoveden. "Zanimivo ali ne, vsi moramo iti." Kot da je rekel preveč, se obrne in zopet sem sam. Zdaj vem vse: "VSI MORAMO ITI". S tem stavkom mi je ustavil vsa nadaljna vprašanja. Predrzna misel mi šine v glavo: Toliko sem že slišal o teh mitingih, kaj ko bi si ga enkrat od blizu ogledal. Če morajo vsi iti, potem to velja tudi zame. Rečeno - storjeno! Junaško si piržgem zadnji angleški čik in jo nderem proti vasi.

Menda je bil farovski vrt al ikaj. čez prazno zaboje in sodčke je bilo položnih par desk, na njih dolga klop in par stolov. To je bila vsa slavnostna oprema. Na prvi pogled mi je bilo jasno, da že s pripravami ni bilo posebnega navdušenja. Skozi vas je zahupal avto in še drugi. Na dveh tovornih avtomobilih se je pripeljala mladina obeh spolov, od približno 12—18 let starosti. Kričanja je bilo toliko, da sem komaj razumel, kaj kriče. Takoj mi je bilo jasno, da so to poklicni "drukarji", ki hodijo po vseh slavnostnih in neslavnostnih mitingih ter skrbe za demokratsko nav-

Hotel je reči: Vi si lahko iščete drugih učiteljev, lahko meni hrbet obrnete, lahko zamišljate po svoje učenost in modrost, toda sreče pa ne boste našli in večnega življenja ne boste dobili po nobeni drugi poti, kot po tisti, katero vam jaz pokažem.

Pa to bi še sprejeli, če ne bi Gospod šel še dalje. Saj je tudi danes dosti takih, ki se za kristjane štejejo, ker nekatere resnice Jezusovega nauka verjejo. Verjejo v Boga, v dušo v božjo pravico, toda vero hočejo podrediti svoji lastni sodbi. Tam, kjer se jim božji nauk zdi neskladen z njihovimi opazovanji, ga skušajo prilagoditi svoji modrosti.

„Jaz sem kruh življenja . . . To je kruh, ki prihaja iz nebes; kdor je od njega ne bo umrl vekomaj. Jaz sem živi kruh. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta“, tako je nadaljeval Jezus z vso jasnostjo.

Debelo so gledali Judje in se pregovarjali: Kako nam more ta dati svoje meso jesti?

Jezus pa je vstrajal: „Resnično vam povem: Ako ne boste jedli mesa Sina človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan, zakaj moje telo je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Kakor je mene Oče poslal in živim jaz po Očetu, tako bo tisti, ki mene uživa, živel po meni. To je kruh, ki je prišel iz nebes.“

KAMEN SPODTIKE

Poslušalci niso mogli doumeti besede Gospodove. Zgražali so se. Celo apostoli so bili negotovi. Toda Gospod je neupogljivo še ponovil svoj nauk in povdaril: Zaradi tega sem rekel, da nihče ne more priti k meni, ako mu ni dano od Očeta.

Za apostole je ostala razodeta resnica skrivnost vse do Velikega četrtka. Tedaj šele, ko je Gospod svojo napoved o ustanovitvi najsvetejšega Zakramenta uresničil, so doumeli, kako je mislil Jezus besedo: moje telo je res jed in moja kri je res pijača. Le globoko spoznanje o resničnosti Jezusovega poslanstva in neomajno zaupanje v njegovo besedo je narekovalo apostolom v tistem kritičnem trenutku v Kafarnaumu odgovor, ki ga je v imenu vseh dal Peter: „Gospod nikamor ne gremo proč od Tebe. Ti imaš besede večnega življenja“.

Prva ločitev duhov se je izvršila tisti dan v Kafarnaumu. Oni, kateri so sledili Gospodu iz posvetnih namenov, so se tisti dan odstranili. Druga ločitev duhov je prišla na Veliki petek, ko je bil Gospod obsojen na sramotno smrt . . .

Od tedaj naprej sta ostali sredi krščanskega sveta ti dve znamenji spodtike in ločitve.

Gospod je izbral sveto hostijo kot dušno hrano. Kakor se telo vzdržuje s hrano, tako je potrebna hrana tudi duši, katera živi nadnaravno življenje, čigar sile se izživljajo v stalnem boju proti slabim nagnjenjem, ki imajo sedež v telesu. Če človek tega nadnaravnega življenja ne obnavlja, zamrje v njem. Tudi molitev, dobra dela, pokora, sveta maša so sredstva, po katerih priteka duši nadnaravno življenje, toda Gospod je izbral sveto Obhajilo kot najbolj pomembno hrano za dušo. Enkrat zato ker podoba kruha nakazuje, da je duši hrana prav tako potrebna kot telesu; drugič pa zato ker nam Gospod s tem daje priliko za čuten izraz naše ljubezni in hvaležnosti do njega. Prejeti sveto hostijo v usta in srce, je kakor dati ljubljenu Odršeniku poljub.

Križ je pa drugo ločilno znamenje, na katerem se izkaže, kdo je res veren. Pod križem so se izkazali Jezusovi zvesti, ob križu se izkazujejo pravi Gospodovi učenci skozi vse čase. Kdor ljubi Gospodov križ, je deležen njegove tolažbe v uri trpljenja, komur je neljub križ Gospodov, tudi prave vere v srcu nima.

IZSTRADANO MESTO

„Pridite k meni vsi“ je poziv Gospodov k božji mizi. Njegova beseda je jasna, da ne more imeti v sebi božjega nadnaravnega življenja, kdor ne prejema svetega Obhajila. Res da ni zapovedal, kolikokrat naj se to zgodi, toda ker je izbral podobo kruha, je s tem povedal, da naj bo pogostno, kot človek kruh mnogo rabi kot telesno hrano.

Čisto jasno je to vsakomur. Če bi človeško življenje ne bil boj za zveličanje duše, bi tudi vsi verniki polno odgovarjali povabilu Gospodovem. Toda skušnje pa uče, da je mnogo vernikov, kateri se božji mizi odtegujejo, kakor tisti povabljeni na evangeljsko gostijo, kateri so šli raje po svojih opravkih . . .

dušenje. Na domačine same se najbrže ne zanesejo. Z vikom in krikom je vsa družčina izkrcala iz avtomobilov in se res organizirano razlezla po vsem prostoru. Niti ena gruča domačinov ni ostala brez gosta. Tudi ta „prijaznost“ ima najbrže svoj namen in pomen.

Za 10 uro je bil napovedan začetek, pa je bila že pol 11, ko je pridrvela v vas krasna limuzina. Po potih je bilo polno blata in mlak, toda šofer elegantnega voza je z nezmanjšano brzino zdrvel mimo kmetskih očancev in mamic, ter jih za pozdrav na debelo oškropil z blatom prav do vrha glave, potem pa zavil na zborovalni prostor. Dva z brzostrelkami oborožena miličnika sta prva skočila iz avtomobila. Za njima še dva elegantno oblečena gospoda in čama v krznenemu plašču. Vse je spoštljivo utihnilo, ko so se prišleci napotili na „slavno tribunjo“. Čim so posedli, je stopil mlajši kmetski človek na rob odra in otvoril miting. Ne vem, kakšno funkcijo je imel, da ga je doletela ta čast, toda imel sem vtis, da bi raje jedel nezrele tepke, kot pa opravljal ta posel. Pozdravil je najprej zastopnika kulturnega komiteta pri slovenski vladi, zastopnika okrajnega odbora, krajevnege odbora, zastopnike vojske, mladine, delavcev in kmetov. Za njim je spregovoril zastopnik vlade: zopet številni pozdravi prisotnim in odsotnim in vesoljnemu svetu. Ččvekal je nekaj o namenu prosvetnega ministra, ki hoče dvigniti kulturo tudi med zaostalim kmetskimi ljudstvom, katero je bilo dosedaj v tem oziru vseskozi zanemarjeno. Iznenadil me je buren aplavz, ki je sledil. Toda, ko sem pogledal malo po obrazih, sem videl na njih mrkost in mrzloto. Toda glavno se je šele začelo: tovarišu iz okrajnega odbora je bila očitvidno poevrjena naloga glavnega govornika. Nekaj minut je čakal in gledal okoli sebe, če so vse oči obrnjene vanj, kot se njegovemu dostojanstvu spočobi.

„Tovariši in tovarišice“ je začel. „V imenu svobode, bratstva in enakosti prihajamo med vas.“ Ozrl sem se na črnogleda miličnika s pripravljeno brzostrelko v roki in spoznal, da se s pojmom svobode ujemata ravno tako kot kmetje do vratu oškropljeni z blatom, s pojmom bratstva in enakosti. V vnesenih besedah je dalje proslavljal nepremagljivo jugoslovansko armado, ki je uničila nemško, italijansko, belogardistično in ne vem kakšno armado še. Njej ob strani stoji herojska rdeča armada. Če bo ena v nevarnosti, jo bo rešila druga. Če bi bil navzoč kak Anglež ali Amerikanec, bi se mu gotovo zježili lasje na glavi, kajti zvedel bi, da bo ves fašizem in kapitalizem zahodnih reakcionarnih sil, zmled v sončni prah. Samo to sem še pričakoval, kdaj bo od ponosa razgret govornik uradno napovedal vojsko vsemu svetu. Pa se to še vseeno ni zgodilo. Mesto tega pa je strahovito napadel reakcijo, ki je kriva, da ima Jugoslavija premalo žita in mesa, ki je kriva, da Jugoslavija ni tako vpoštevana, kot bi morala biti, ki je zakrivila izgubo Trsta in bi rada še izgubo Koroške.

Če greš med volkove tuli z njimi. Ne pozabi! Jaz sem pozabil, pa bi jo bil kmalu skupil. Od samega presenečenja nad ugotovitvami, ki sem jih zvedel iz ust narodnega govornika, sem pozabil ploskati. Kar začutim, da me je nekdo dregnil med rebra in ko sem se ozrl, sem zagledal mlado damico, ki me srepe gleda: „Tovariš, zakaj pa ne ploskaš? Če ti ni kaj všeč, stopi na oder in povej svoje mnenje.“ Ali verjamete, da sem začutil po vsem hrbtu mravljinca?

Promesas Engañosas

Cap. VIII

1. La religión según el comunismo: a. Dios es invento de la imaginación. b. La religión es reflejo de las condiciones sociales. c. Es un engaño de sí mismo. d. Es instrumento para sujetar a los inferiores.

2. Cómo opina el comunismo del cristianismo social. 3. Porque lo odia: a. sentimiento destil. b. el concepto materialista. c. la religión del odio contra la del amor. d. la necesidad de la lucha entre comunismo y cristianismo.

Ya tocamos el hecho del odio comunista contra toda religión. Alguna vez, por razones tácticas, muestran cierta tolerancia religiosa, para atraer así más gente. No rechazan la idea de cooperación con las organizaciones sociales cristianas. Es la mano tendida que siempre es sólo transitoriamente manifiesta una cara de benignidad. Jamás sacrifican nada de su programa esencial. Bien claros son los términos que afirman como punto principal del comunismo el exterminio de la religiosidad en los conquistados.

Veremos ahora la explicación comunista de la religión. Así comprenderemos el odio que tienen a Dios y a toda creencia sobrenatural.

1. LA RELIGION SEGUN EL COMUNISMO

Con términos claros expresa su doctrina, de que

la religión es un autoengaño de la gente ignorante y crédula.

a. Dios es invento de la imaginación. Así lo afirmó ya Marx en base del materialismo de Feuerbach. "La crítica del fundamento religioso demuestra, que la religión es producto del hombre, que se la fabrica solo". El hombre inventa a Dios porque introduce ideas en la materia. Dios, religión, creación, justicia eterna: todo es mentira con la cual se engaña el hombre a sí mismo. La esperanza de la vida eterna viene de la misma raíz. El error más abominable es esperar premio o castigo después de la muerte, así razona Marx en su "Aportes a la crítica de la filosofía jurídica".

Lo mismo piensa Engels. Según él la religión evolucionaba conforme con el conocimiento de la gente y según las condiciones sociales. El politeísmo inicial llegó al monoteísmo. El hombre ignorante buscaba una explicación a los hechos del mundo visible y llegó a crearse ilusión de la vida eterna, en la cual las injusticias actuales deben de tener castigo y retribución. Inventó así también la verdad objetiva, la bondad y la justicia que finalmente personificó en Dios. Pero ese Dios es invento del hombre, producto de su cerebro y de su imaginación (Engels, Ludvig y Feuerbach).

A esta teoría materialista agregó Marx todavía sus ocurrencias de la influencia de la evolución económica sobre la mentalidad humana.

Samo to vem, da sem bleknil: "Oprostí tovarišica, če bi imel dar govorništvu, bi povedal natančno isto kot tovariš ravnokar." In udaril sem v najbolj navdušeno ploskanje med vsemi. Končno je nastopila dama v krznu, ki je kvasila nekaj od deležu, ki so ga ženski borci doprinesli k osvoboditvi. Končala je z zahtevo po enakopravnosti žensk vsega sveta. Njenemu govoru pa res nisem več pazno sledil, kajti gledal sem, kam bi jo pobrisal, da bi mi ne bilo treba biti niti "navdušen", niti povedati svoje mnenje. Hvala Bogu, da se je uradni cirkus (sledil je neoficielni ples) kmalu končal, na kar sem naglo zginil.

JAN MASARYK sin slovitoga Tomaza Masaryka, češkega modroslovca in državnika in očeta mogočne filozofske brezbožne in materijalistične struje, je završil svoje življenje s samomorom, katerega je smatral za edini način, da svetu na glas pove svoje razočaranje nad dogodki, ki so zadeli njegovo domovino. Jan Masaryk je spisal knjigo "Samomor", kjer je z vso odločnostjo odklonil samomor kot nekaj nevrednega celega moža a slednjič je vendar sam "pobegnil iz življenja" prav po tej poti. Uvidel je, da bi moral s svojim podpisom dati legalno veljavo uredbam, katere so bile v popolnem protislovju z njegovimi nazori. Spoznal je, kako zelo se je zmotil, ko je eupal, da bo iz Rusije prišla sreča za čeha in da ne bi bilo treba tega spoznanja preveč zlostavljati, se je raje iz rdečega raja umaknil za vedno.

LOČITEV ZAKONA so Jugoslovani že tudi izpeljali v Kopru in okolici. To je del svobodnega teritorija Trsta, ki ga Jugoslavija samo upravlja. Tod bi ne smeli na svojo roko spreminjati postav. Po dogovoru veljajo stare postave, dokler si nova država Trst sama ne določi novih postav. Toda komunisti se ne menijo za to. Oni kar uvajajo svoje postave.

STANDREŽ pri Gorici. Čast. g. Josip Kosovel, ki je obhajal l. 1944 biserno mašo, je praznoval 23. nov. 90 letnico življenja.

Vsi ti se pač ne zavedo, v kakšno zasedo padajo s tem, da se božji mizi izmikajo. Nočejo sprevideti, da je prav v tem ena najvažnejših bojnih potez sovražnika njihove duše.

Kakor je v vojni strategiji najbolj enostaven način prisiliti sovražnika k udaji z onemogočenjem dovoza hrane in vode, prav tako dela tudi hudobni duh z dušo. Oddaljiti človeka od svetega Obhajila je toliko kot odrezati ga od aprovizacije. Kmalu bo sestradan in brez orožja in bo podlegel...

Ako ne boste jedli mesa Sina človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi, ponavlja Gospod Jezus in nobenega dvoma ni, da tisti vernik, kateri opusti prejetanost zakramentov in se zadovolji z nekaterimi zunanji pobožnostmi, ne bo vstrajal dolgo na strani Kristusovi in je vnevarnosti, da tudi za zadnji boj ne bo vreden milosti srečne smrti.

Pač je prepuščeno osebni pobožnosti, ali kdo pristopa k svetemu Obhajilu bolj ali manj pogosto; toda kdor resnično ljubi Gospoda, kdor je sprejel Njegovo ljubezen do človeka, kdor sprevidi bistvo krščanskega boja za zveličanje lastne duše in kdor bolesto občuti nesrečo tistih, kateri blodijo skozi življenje brez cilja in Bogu odtujeni in kdor živi življenje pravega krščanskega občestva in čuti v tem ne le lastno potrebo zveze z Gospodom temveč tudi dolžnost da nekaj stori za druge in mesto njih, tisti pa hrepeni k božji mizi tako, kakor žejni jelen hrepeni po studencu.

Zato je ravno prejetanost svetega obhajila barometer človekove vere. Kdor se ima za dobrega kristjana a k božji mizi ne gre, naj ve, da živi v usodni zmoti. Hudobnemu duhu je uspelo, da mu je vrnil v mesto peto kolono. Njegova duša je že izstradana, le da se bo tega zaedel šele tedaj, ko ne bo več pomoči.

Res da sama zunanost pogostega prejetanja svetega Obhajila še ne pomeni najvišje vrednosti verskega življenja, ker se tudi v tem lahko goji hinavščina, toda v bolj grozeči nevarnosti pogube je tisti, kateri se sveti Hostiji oddaljuje

Med ljudmi, kateri gredo v tujino, kjer jih k verskemu življenju več ne žene okolica, kot je bilo doma, se kaj rado zgodi, da prejem zakramentov odlagajo. Sprva imajo zato izgovor, češ da ne znajo jezika, da ne vedo kje je cerkev... Ne sprevidijo, da je prav to vojna zvijača pekla!

Vsak naj ve, da ima samo eno dušo in če njemu samemu ni mar, da jo reši pogube, naj ve, da ji gotovo ne bo utekel. Skozi vsa stoletja se zaganja hudobni svet v skrivnostne besede Gospodove, ki se nanašajo na postavitev Svetega Rešnjega Telesa. Toda božja beseda zveni naprej in bo zvenela: Ako ne boste jedli mesa Sina človekovega, ne boste imeli življenja v sebi... Kdor je ta kruh bo živel vekomaj. Gospod nas vabi, sili pa ne, kajti k Bogu more le tisti, kateri sam hoče in da bo vreden večne sreče, mora zavedno hoditi po potu, ki ga nam kaže Cerkev Kristusova.

b. La religión es reflejo de la situación social. A la ignorancia de la gente se agregó también la influencia de las condiciones sociales contemporáneas. El pensamiento religioso es su reflejo. (Marx, Capital).

Marx consideraba esta teoría llave para explicar la variedad de las religiones. Según él, la religión judía corresponde a las condiciones sociales de los nómadas de los desiertos, que vivían independientes y en mutuas luchas. El islamismo le parece postulado de los pueblos que no conocían todavía la propiedad privada establecida. El cristianismo se produjo en las condiciones económicas modernas bajo el patrocinio del capitalismo. Según Marx, el cristianismo actual ya no tiene nada de común con el cristianismo antiguo. Con la religión proyectan los creyentes el mundo material en las esferas de su imaginación e ilusión, inventando así una ficción, aparentemente muy admirable y apetecida pero que es una mentira (Henry. Sur la Religion) por tal razón no hay que buscar la esencia de la religión ni en la esencia del hombre, ni en las propiedades divinas, sino tan sólo en el mundo material, a cuyo grado de evolución corresponde la forma de la creencia. Según la modificación de las condiciones materiales evoluciona también la religión. Ella no viene, desde el cielo, sino que brota de la tierra de la materia. Cuando las condiciones económico-sociales alcancen suficiente nivel, se derrumbará por sí sola toda la creencia sobrenatural.

La religión es pues producto natural según las leyes económico-sociales. Es la fuga del hombre débil ante las realidades crudas, al mundo de sus aspiraciones.

c. Es engaño de sí mismo. El hombre debe comprender el daño enorme que le ocasiona su ficción religiosa. Inútilmente derrocha sus energías dando culto a cosas imaginarias, dirigiéndose a los dioses y esperando de allí solución a sus problemas. Así se desgasta de balde. Así no logrará jamás independizarse. Jamás será hombre libre ni se incorporará incondicionalmente al grupo social, como debería, si pone sus esperanzas en las ilusiones y pierde de cuenta que sólo puede esperar remedio de sí mismo y de su clase.

Trasladando el creyente el punto de gravitación de su ser al mundo imaginario que no existe, vive engañado. Sueña en un paraíso celestial en lugar de fabricarse el paraíso en la tierra. Así embriaga la religión al hombre ignorante paralizándolo su voluntad en la acción enérgica para la lucha terrena y en pro del paraíso terrenal.

Es por eso condición básica del paraíso comunista eliminar toda creencia. Claro que, como condición preliminar, tendrá que eliminarse la condición actual de la vida esclava. Así se quitará al hombre la necesidad de recurrir al otro mundo en busca de ayuda para sus angustias. Cuando deje de ser este mundo "el valle de lágrimas" ya no habrá para la religión ningún sostén.

d. La religión es instrumento para sujetar a las clases inferiores. Es expresión de la debilidad de los explotados. En vista de su impotencia contra el capital se recurre al mundo de las ilusiones. Así se consuela la gente con las esperanzas de la justicia divina y del premio después de la muerte. De allí se espera ayuda milagrosa.

Pero además de ser consuelo de los explotados es también instrumento de los explotadores. Ese pensamiento lo expresó Lenin así: La religión engaña al hombre con el premio celestial mortificándolo durante toda la vida miserable, inculcándole paciencia y resignación. A los explotadores aconseja alguna limosnita, con la cual quedarían justificados, y además gana-

rian la entrada barata a la felicidad celestial. (Lenin: Socialismo y religión).

Así es pues la religión instrumento para la explotación de los humildes, es opio, con el cual se adormece a la masa de los pobres para olvidarse de su miseria, y también se adormece a los ricos para seguir en su condición de sanguijuelas con la conciencia tranquila.

2. COMO OPINA EL COMUNISMO DEL COMUNISMO SOCIAL

Marx jamás conoció el cristianismo vivido. Su padre fué judío y luego, por razones políticas, pasó al protestantismo, pero era volteriano. Marx vivía, mientras fué joven, en Prusia, país protestante, religiosamente muy intolerante. Más tarde conoció el puritanismo inglés, lleno de formulismo fríos. Conoció también alguna familia católica, pero donde no se practicaba el catolicismo. Estudiando a Feuerbach se hizo ateo declarado. Así se formó de la religión, especialmente del cristianismo, la idea, de que no sirve más que para engañar a las masas desposeídas. La sociedad le parecía una empresa explotadora de los inferiores. La capa dominante quiere que el pueblo quede ignorante. Para tal fin se presta la religión muy bien.

Acerca del cristianismo social se expresa así: El cristianismo sostiene la esclavitud, glorifica el feudalismo y está bien dispuesto a apoyar también al capitalismo en su explotación del proletariado. El cristianismo afirma la necesidad de la clase dominante y dominada, limitándose a aconsejar a los explotadores la generosidad. Las miserias que sufren los explotados, trata de explicarlas como castigos merecidos o pruebas que admite la Providencia. El cristianismo predica desprecio de sí mismo, humildad, sumisión, servilismo, en fin: sólo propiedades dignas del perro... (Henry).

Cuesta creer que existe tal ignorancia o malicia en los que se consideran próceres comunistas. Es cierto que la acción social más notable de la Iglesia es posterior a Marx, pero toda la historia anterior de la Iglesia está llena de argumentos que desautorizan semejantes calumnias.

3. POR QUE ODIS A LA RELIGION

Hay varias causas de un odio tan satánico contra la religión. a. Sentimiento hostil contra la clase de los burgueses. La gente rica tenía, en los decenios en que nació el marxismo, bastante religiosidad. Así se prestaba un elemento muy conducente para inaugurar el odio de las clases, tanto más fácilmente por el hecho de que entre los ricos hubo por cierto gente que tenían la religión sólo en la boca y nada en la práctica. El odio contra los capitalistas podrían traer como consecuencia accidental también el odio contra la religión. Pero ese odio no es accidental. Si fuera tal con eliminar a los poderosos que se apoyaban en la religión, el odio contra ella ya no tendría más razón de ser.

Sin embargo vemos que en Rusia, donde la religión, hace tiempo ya que no existe en la clase dominante, el comunismo puro no dejó de combatirla.

b. El odio comunista contra la religión radica más hondo. El comunismo es esencialmente materialismo, que desconoce todo factor que no sea material. Es pues intrínsecamente opuesto a toda religión.

Sin embargo, debería de tener cierta tolerancia contra la religión, como un error en colapso. Tendría que tener alguna consideración con tanta multitud de gente que todavía siente la necesidad de la religión. Total, según su ideología, con el tiempo debe de desvanecerse por sí mismo, cuando llegue su hora, según su propia teoría...

Así razona la lógica. Y realmente cuesta hallar la explicación de odio fanático contra la religión. ¿Por

que considera el comunismo como su deber principal arrancar del corazón del pueblo la religión? La causa de ese odio ilimitado tiene raíces muy hondas. ¡Helas aquí!

c. El comunismo es la religión del odio contra la religión del amor. La razón principal del odio comunista contra toda religión es, que estas enseñan el amor como remedio de la nivelación social. Por tal razón paralizan el espíritu combativo e impiden el advenimiento del paraíso comunista. Es el opio que adormese a las masas proletarias.

No dudamos de que también la religión puede ser mal empleada. Pero en su esencia es el factor que más ha contribuido siempre para el bien de todos. Afirmar otra cosa es decir una calumnia satánica. La Iglesia católica fué la que venció a la esclavitud con su doctrina de la fraternidad universal en Cristo. La Iglesia sostuvo la verdad, de que el esclavo es también hombre, contra el concepto pagano que lo consideraba "animal que habla".

Desde sus principios hacía la Iglesia maravillosas obras sociales para ayudar a los pobres, enfermos, inválidos, indefensos. ¡Cuántas maravillas de la obra cristiana demuestra la Iglesia en la tan calumniada "oscura Edad Media", cuando no había ni capitalismo ni proletariado, merced al profundo espíritu religioso que compenetraba toda la vida y gracias a las instituciones gremiales, que mantenían el equilibrio social!

El cristianismo jamás enseñó capitulación frente a las injusticias sino en los casos de causas elementales, fuera del alcance humano. La defensa de los justos derechos contra la injusticia, el remedio contra el dolor, el empeño para mejorar la situación, todo eso, y mucho más, está contenido en el concepto cristiano del mundo. La religión jamás recomendaba la cobardía sino todo lo contrario: heroísmo. En los casos de fuerza mayor tiene el cristianismo consuelo también para las situaciones en que no hay remedio. Su explicación del dolor y del mal en el mundo es un enorme consuelo para los que sufren. Adormecedor es sólo para los cobardes. Los grandes héroes de la Iglesia, los santos como Bernardo, Francisco de Asís, Vicente, Camilo, y miles más son una prueba viva contra las calumnias comunistas, que ellos, sólo por ignorantes y perversos, no quieren reconocer.

¿Acaso no fué León XIII, que lanzó a la gente obrera un llamado vibrante, diciendo que ha de unirse en defensa de sus intereses en la lucha contra el capital?

¿Dónde hallará el comunismo una prueba para su afirmación, de que la Iglesia manda al obrero, que se resigne frente al abuso?

En cuentas resumidas el comunismo no dará jamás razón a los argumentos nuestros. Obligado a reconocer los empeños sociales de la Iglesias insiste: todos los problemas sociales los considera la Iglesia como secundarios. Para el comunismo estos son los prin-

cipales y los únicos. Lo que al comunismo más irrita es el empeño de la Iglesia para realizar la reconciliación entre las clases en pugna. Para él el odio es la llave hacia el paraíso. Por eso hay un abismo insondable entre él y la religión. Sólo el odio, según su concepto, podrá acelerar la vanidad del paraíso. Todo lo que aplaca los sentimientos rencorosos paraliza la realización del ideal comunista. Por eso tienen declarada a la religión, y especialmente a la Iglesia Católica, la guerra hasta el exterminio absoluto.

También el concepto de amor comunista es contrario al cristiano. Jesús enseña amar al prójimo como a sí mismo. Sea blanco o negro, rico o pobre, hay que profesar y darle el amor. Antes que el amor hay que ejercer la justicia. El comunista dice: Por la clase proletaria debes sacrificarte como para ti mismo. Has de saber, que todos los que no pertenecen a tu clase, son tus enemigos. Bien, es sólo aquello que sirve para el bien de tu clase; mal es todo lo que le perjudica. Respetar derechos de gente que no pertenecen a tu clase es cosa mala, es debilidad contra la cual hay que resistirse. Así es el comunismo evangelio del egoísmo de clase, que se pone frente al precepto del amor cristiano universal.

d. Es pues inevitable la lucha entre el cristianismo y el comunismo. Es la materia contra el espíritu. El comunismo promete a los suyos la dicha en este mundo. La Iglesia enseña que la dicha existe sólo en una conciencia tranquila por el deber cumplido y la unión con Dios. Para el comunismo existe el instinto sexual como factor independiente de toda moral, el cristianismo lo ennoblece en la virtud de la castidad y en el amor puro que forma familias santificadas con el sacramento. Contra el goce perverso comunista pone la

Iglesia la dicha del amor maternal, paternal y filial. El comunismo ve sólo el cuerpo material y del individuo y la clase proletaria. El cristianismo establece la familia como base de la vida social. Para el comunismo no hay verdad absoluta, sino relativa, no tiene justicia más que para sus adeptos. Al individuo le niega derechos autónomos esclavizándolo cruelmente al interés de la clase. Le quita la personalidad, exige obediencia ciega castigando horriblemente.

El cristianismo al contrario, tan calumniado por la inquisición, que jamás fué tan inhumana, ni puede compararse al comunismo sanguinario, defiende consecuentemente la dignidad humana, su libertad y responsabilidad delante Dios. Cada cual debe buscar la verdad y profesarla. Respeta también la opinión ajena, no se impone a nadie sino con razones que se imponen solas por su lógica y evidencia. Defiende los derechos de la persona contra la ingerencia de la sociedad.

El comunismo es enemigo irreconciliable del cristianismo. Lenin dijo: "Yo odio a Dios como a mi enemigo personal". Y es lógico. Su religión del odio está en pugna de muerte contra el Dios del amor, que reina en las almas nobles.

¡Ecce homo!

¡Proč z njim! Izpustim Barabo!

V DNEH GROZOTE

OD CERKNICE DO LOŽA

Med kraji, kateri so bili po razsulu Jugoslavije priključeni Italiji kot "Ljubljanska pokrajina" je brez dvoma največ trpela v človeških, pa tudi v materialnih žrtvah Loška dolina. Da je prišlo do takega opustošenja in da je toliko ljudi izgubilo življenje, ko so jih streljali okupatorji od ene, partizani od druge strani, da so umirali ljudje po italijanskih taboriščih smrti od Raba do Ustice ter pozneje po Nemčiji, je zasluga komunistov, ki so s svojim hlaznim početjem uničevali skupno z okupatorjem naše vasi.

Aprila leta 1941 se je začela za Slovence tragedija, ki je trajala vso vojno in še danes ni končana. Jugoslovanska vojska je bila v razsulu. Komunisti po Loški dolini so dopovedovali, da je vse početje Jugoslavije proti silam Osi brezpomembno. Isti ljudje pa so pozneje ob vstopu SSSR v vojno začeli pozivati na odkrit upor proti okupatorju. Otroke so v teh dneh pošiljali v utrdbе, da so pobirali iz njih municijo in orožje, katerega so pozneje uporabljali ne za borbo proti okupatorjem, ampak proti svojim lastnim bratom. Ko je tiste dni vprašal očanec otroke, ki so s polnimi žepi nabojev hiteli v gmajno, zakaj jim bo to, so mu odgovorili z besedami, katere so slišali pri starejših, da bo v času revolucije vse prav prišlo, ko bodo streljali "bele pse". Starček je zmajal z glavo, ker pač ni tega razumel. Že v tem času, ko je vsak pošten Slovenec žaloval ter s težkim srcem prenašal tujčevo oblast, so komunisti računali, da bodo težke čase, ki prihajajo, izrabili v svoje zločinske namene. Tiste dni so že prihajali glasovi iz po Nemcih zasedene Gorenjske in Stajerske o grozodejstvih, ki so jih tam počenjali Gestapovci. Ali mislite, da so partiji s temi reveži kaj sočustvovali? Govorili so: "Saj preganjajo samo bogataše in inteligenco". O duhovnikih in sestrah, katere so Nemci izganjali iz samostanov ter preseljevali v Srbijo, so govorili: — "Bo vsaj nam to delo prihranjeno."

Življenje je potekalo v miru naprej, dokler niso komunisti ob vstopu SSSR v vojno pod krinko OSVOBODILNE FRONTE začeli pozivati na oborožen upor. Večina treznih ljudi je bila proti takemu početju, ker še ni bil čas za to. Saj so videli v tem svoj lastni samomor, ki ne bo koristil nikomur, škodoval pa nam samim. Vedeti moramo, da sta bili Nemčija in Italija, takrat na višku moči. Ker ljudje na pozive niso hoteli v hribe, so na sestankih vodilnih komunistov Loške doline, ki so jih imeli na hribu Pogači nad Ložem in ki so jim med drugimi prisostvovali Hribar Janez in Slavko Kovač iz Loža in Hace Matevž iz Podcerkve, sklenili, da napadejo v Ložu laško vojaško posadko. Pri tem so računali, da bodo represalije okupatorja prisilile ljudi, da se zatečejo v gozd. Pri napadu, ki so ga izvršili 11. oktobra 1. 1941, je bilo mrtvih nekaj laških vojakov, ubita pa dva domačina, 20 letni Jože Telič in petleten otrok. Gibanje prebivalstva je bilo po napadu omejeno, nekaj ljudi pa so Lahi odpeljali v internacijo. Ko so komunisti videli, da s takim početjem ne bodo pridobili ljudi, so začeli z organiziranjem OF. Vso zimo 1941-42 so po vaseh prirejali sestanke, na katerih so zaupnim terencem govorili o namenih in ciljih OF. Kot največje nevarnost tej organizaciji pa so omenjali nekakšno "belo gardo". Kaj neki bi bila ta "bela garda". Ljudje niti vedeli niso, kvečjemu se je pri tem kdo spomnil ruskih in pozneje španskih "belih".

Tako je prišla pomlad, ko so komunisti v imenu "osvoboditve naroda" dne 16. marea 1942 umorili na domu v Igavasi posestnika Zigmund Franca in njegovo

vo hčer pod pretvezo, da sta "izdajala". Pogreb, katerega se je udeležilo ogromno ljudi, je dokazal, da ne verjamejo komunistom, kateri so se po tem dogodku potuhnil. Da se pokažejo, da so res pravi "narodni borci", so začeli groziti z napadom posadki laških karabinjerjev v Starem trgu, nakar so se Lahi umaknili iz doline, ne da bi padel nanje en sam strel. Ko ni bilo več Lahov v dolini, so jo "junaško" zasedli partizani, ter jo proglasili za "prvo svobodno republiko". Odredili so splošno mobilizacijo vseh moških. Ljudje iz vasi, kjer so šle ceste iz doline, so morali te ceste prekopati in zasekati z drevjem. Partizani so na mitingih, katere so prirejali v znamenju srpa in kladiva, govorili o ruskih aeroplanih, ki jim bodo pripeljali hrano, obleko in orožje. Napovedovali so ljudem zlate čase, kadar zmagajo oni, ter jim obetali raj na zemlji, v katerem ne bo izkoriščevalcev, kapitalistov in "farjev". Ker ljudi niso mogli prisiliti v gozd, so jih začeli begati z govoricami, da pridejo Lahi nazaj in da bodo pobili vsakogar, ki ga dobijo doma. Nekateri so res hodili čez noč spat na gmajno. Po skoraj mesec dni trajajoči "prvi slovenski sovjetski republiko", so kljub prekopenim in zasekanim cestam vdrli v dolino "hrabri" laški soldati ter pred Starim trgom postrelili 11 mladih fantov domačinov. Komunistični junaki pa so ušli že prejšnji dan, čeprav so govorili, da se bodo borili do zadnjega moža. Lahi so po tridnevnem ropanju in ustrahovanju zopet zapustili dolino.

Cilj in namen te "republike" je pojasnil komunist Franc Plos iz Vrhnike, ki je dejal: "Naš uspeh je v tem, da so šli v hribe ljudje, katerih bi drugače nikdar ne pridobili za našo stvar." Lahi so nato od časa do časa zopet prišli v večjih formacijah nazaj in so vsakokrat odpeljali iz kake vasi mlajše moške in jih poslali v internacijo. Tako so koncem maja 1942 pobrali moške iz vasi Laze, Gornjega Jezera, Klane, Dan in Šmarate, v začetku junija pa iz Podcerkve, Nadleska in Starega trga.

ZAČNO SE KLANJE IN POŽIGI

V tem času pa so komunisti ustrelili 15. maja 1942 Slavka Hribarja iz Bloške police, 28. maja Nanuta Janeza iz Dan ter Andreja Mulca iz Kozarišč, katerega so vrgli v jamo Kozlovko.

Ljudje so preživljali noči v strahu, kaj jim bo prišel naslednji dan. Nihče ni bil varen življenja.

Meseca julija 1942 se je začela velika laška ofenziva. Grozot tistih dni ni mogoče popisati. Tri tedne so regljale laške strojnice in sevale smrt. Okrog 200 fantov in mož je izgubilo življenje. Ogromna večina pobitih je bila nedolžna. Pravi komunistični organizatorji pa so se umaknili v gozd. A Lahom ni bilo dovolj krvi in spremenili so v prah in pepel naše vasi. Tako so zažgali starodavni Lož, da je ostalo samo 16 hiš. V Babnem polju je od 130 števil ostalo 10, Babna polica je izravnana z zemljo, prav tako obojne Poljane. Od Vrhnike je pogorelo pol vasi, po drugih vaseh mnogo hiš. Ljudje so se znašli med dvema ognjema. Na eni strani so komunisti hoteli spraviti v gozd čimveč ljudi, na drugi strani je okupator streljal in gonil v imenu svoje "dvatisočletne kulture" v internacijo. Živeli so kot v sanjah. Toda najhujše se je šele začelo. Dne 2. sept. 1942 zvečer so pridivljale komunistične tolpe v vasi Vrhniko, Viševke, Dane, Pudob in Stari trg, požgale več hiš in poklale 12 ljudi. V Starem trgu so zaklali v postelji kaplana J. Kramariča, dalje 50 letno Katarino Telič. V Pudobu so komunisti zaklali Ivanko Čač in njenega moža. V Viševku je bil ubit Tomšič Alojz, ki je bežal iz goreče hiše. Njegova žena je živa zgorela. V Vrhniki so ubili 70 letnega Jerneja Pojeta, v gozd odpeljali 70 letnega Janeza Palčiča, njegovega sina Jakoba in Ivana ter zeta Janeza Poroka. Stri Palčič je ušel, oba sinova

in zeta pa so komunisti Janežič Andrej iz Vrhlike, veletrgovca Žagar Lina iz Markovca in drugi odpeljali pred "sodišče" v gozd Otrovec. Od tam pa pred jamo, kjer so jih postrelili in vrgli vanjo. Ivan Palčič se je na čudežen način rešil četrti dan iz jame, prestreljen skozi oko in glavo, a so ga komunisti leto kasneje zopet dobili in umorili. Učinek teh umorov je bil strašen. Ljudje je bilo groza. Vse to se je nanreč zgodilo pred očmi "hrabre" italijanske vojske, katera je vse to mirno gledala, ne da bi zaščitila brezpravne ljudi. Ljudje so videli, da so prepuščeni samim sebi. V nagonu samoobrambe, da si pred Italijani na eni in pred partizani na drugi strani ohranijo vsaj golo življenje, so pred Bogom in svetom upravičeni zaprosili okupatorje za orožje. Šele sedaj je bila ustanovljena Vaška straža, ali kot so jo imenovali komunisti "bela garda". Vaške straže so bile v Pudobu, Kozariščah in pozneje tudi v Danah. Toda ostale vasi so bile še vedno izpostavljene napadom "Narodno osvobodilne vojske". Ljudje iz strahu pred njo niso pospravili niti pridelkov s polja. Zvečer so morali hoditi spat v vasi, kjer so bile straže, pa tudi živino so morali goniti s seboj. Namesto, dabi Italijani zaščitili prebivalstvo, kot so bili po mednarodnem pravu dolžni, so jih ustrahovali z vsakovrstnimi odredbami. Ob straneh cest so morali izsekati 50 metrov širok pas gozda. Prebivalstvo pa se je moralo umakniti v tri vasi.

Medtem so v internaciji ljudje umirali od lakote in pomanjkanja. Samo v novembru in decembru 1942 in v januarju l. 1943 je na Rabu umrlo 46 ljudi iz Loške doline. Po dolgem moledovanju in prošnjah so se začeli vračati prvi interniranci, toda ne več ljudje, temveč živi okostnjaki, ki so prišli v ljubljansko bolnico samo umirat. Zanimivo je, da so se med prvimi vračali simpatizerji OF.

16. oktobra 1942 so komunisti ubili 65 letno Frančiško Strle iz Podloža samo zato, ker je molila, da bi se komunisti izpreobrnil. Isti čas so umorili njenega sosedo Edvarda Petriča. Meseca novembra 1942 so v jami za krompir zaklali Avseca Janeza iz Gornjega Jezera in Matevža Jurjevčiča iz Laz, ubili dve Žingovi, mater in hčer iz Babnega polja. 22. novembra 1942 so ubili na pragu hiše Antona Šoštarčiča iz Viševka.

Na nekem pohodu Vaških straž so našli v partizanskem lagerju pri Belih vodah seznam prebivalcev iz Loške doline, katerega je sestavil bivši občinski blagajnik Plos Franc iz Vrhlike. Seznam je obsegal imena ljudi, ki so bili določeni za likvidacijo, to je za pobitje. Seznam je obsegal okrog 500 imen, med njimi 18 družin. Na seznamu sta bili dve celi vasi. Nadlesk in Dane. Ker so bili iz Nadleska vsi moški v internaciji, so prišle v poštev za likvidacijo le ženske. Pribijamo: Seznam so našli 1942 leta in je izšel tudi v knjigi "V znamenju Osvobodilne fronte". Ves čas narodno "osvobodilne" borbe so komunisti načrtno pobijali prebivalstvo točno po seznamu skupno z laškimi okupatorji. Njihovo zavezništvo je pokazal 8. september leta 1943, ko so komunisti s pomočjo laških topov udarili po protikomunističnih borceh v Pudobu, kateri so bili razdeljeni na dve posadki, vsaka na drugem koncu vasi. Ker niso hoteli prelivati bratske krvi in ker so jim komunisti obljubili "amnestijo", so se člani prve posadke predali. Kakor hitro so bili protikomunistični borci razoroženi, so jih rdeči zvezali in so tako zvezani čakali jutro. Druga posadka je predajo odklonila, nakar se je vnela borba, ki je trajala do noči, katero so oblegani izrabili in v njenem varstvu pobegnili iz postojanke. Devet lahkovernežev je verjelo tolovajski besedi o "amnestiji", ter se predalo, a so jih komunisti takoj zjutraj 14. sept. 1943 na mestu ustrelili. To so bili: Bavec Andrej, Truden Anton, Žnidaršič Drago, vsi iz Kozarišč, Levec Janez iz

VELIKI ČETRTEK: AVELLANEDA. Molitvena ura ob 16. uri (Man. Estévez 630).

CABALLITO: Molitvena ura ob 19 uri (Rivadavia 5652).

VELIKI PETEK: AVELLANEDA ob 16 uri križev pot in nagovor.

CABALLITO ob 16 uri križev pot; ob 19 uri molitvena ura.

VELIKA SOBOTA: PATERNAL (Paz Soldán) od 14—16 ure spoved. Ob 15.30 blagoslov jedi.

VELIKANOČ: Maša na Paternalu (Paz oSldán) ob 8 uri.

Avellaneda ob 10 uri maša in blagoslov jagnjeta.

Caballito ob 10 uri maša in blagoslov jagnjeta.

Slovesne večernice: cerkev svete Julije (Caballito - Juan B. Alberti 1195) ob 16 uri.

Poljan, Strle I. iz Laz, Špehar Janez iz Klanc, Kandare Peter iz Dan, Ule Janez iz Grahovega, neznanec - nedomačin, ter Kržič Ludvik iz Nadleska. Tega so ranjenega ustrelili komunisti. Medtem so posadko prve postojanke začeli "sortirati". Glavno besedo so imeli rdeči politkomisarji Hribar Janez, Hacc Matevž in Ivana Mule iz Pudoba. Okrog 20 so jih zaprli, ostale pa izpustili, a so jih naslednji dan mobilizirali v NOV. Poklicali so v Pudob vse terence, da bi "sodili", ker pa so sodili "premilo", so komunisti naredili po svoje. V noči 14. septembra 1943 so odpeljali iz Pudoba skupino 6 fantov, kateri so se jim predali. Z avtom so jih pripeljali pred jamo Kozlovko nad gradom Snežnikom, jih postavili na rob ter streljali, da so še napol živi padali v jamo. To so bili: Petrič Jože in Intihar Franc iz Vrhlike, Kraševac Janez iz Dan, Tomažič Janez in Vilko Bavec, oba iz Kozarišč, in Mule Janez iz Pudoba. Mule Janez je pristopil k Vaški straži, da reši sebi in družini življenje, kajti hišo so mu bili laški vojaki zažgali, sina pa ubili, poleg 16 drugih fantov iz njegove vasi. Njega samega je dala ubiti lastna hči Ivana, ki je bila pri partizanih načelnica komunistične policije. Ta je tudi dala odpeljati v Kočevje Tomeca Franca in Janeza iz Podloža, Stankota Kodrea iz Vrha, Jakoba Petarja iz Štajerske, Palčiča Janeza iz Vrhlike (kateri se je bil že enkrat rešil iz jame) in Albina Hauptmana iz Dan, čigar ženo so pred letom umorili. Vsi navedeni so bili 19. sept. 1943 v Mozlju ustreljeni. Dne 20. sept. 1943 je komunist Hribar Janez dal ustreliti brata - akademika Ivana in Benota Rožanca iz Loža, katera sta se nahajala na Turjaku. Konec oktobra so bili na Mokreu ustreljeni Kraševac Franc, Feliks in Stanko iz Dan (iz te rodbine je bilo v enem mesecu ubitih 5 bratov), Ravšelj Stanko iz Nadleska, star 16 let, katerega so ustrelili, ker je izjavil, da ima rajši smrt kot partizansko puško.

Med drugimi so bili tiste dni ustreljeni: Šumrada Jože iz Kozarišč, Mlakar Anton, Prevec Viktor in Avsec Anton, vsi iz Viševka, Pirc Franc iz Pudoba. Do tega časa je "Narodnoosvobodilna" vojska zagrešila nad prebivalci Loške doline 86 dokazanih umorov. Od tega je bilo razmesarjenih in mučenih 26. Najmlajša žrtev je bila stara 16. najstarejša 70 let. Med njimi je bilo 7 mater in 4 dekleta. V Loški dolini je po krivdi OF posredno ali neposredno izgubilo življenje od srede oktobra 1941 do srede novembra 1943 okrog 500 ljudi. Ško-

da na gospodarstvu in javnih napravah pa gre v težke milijone. Zato ni čudno, da so začeli po osnovanju domobranstva prisilni mobiliziranci dezertirati iz Narodno-osvobodilne vojske in prihajati k domobrancem. Zato so interniranci, kateri so preživeli italijanska taborišča smrti od Raba do Ustice, rajši prijeli za orožje, kot pa se vrnili domov v "svobodno" dolino, kjer so gospodovali rdeči, dokler jih ni domobransko orožje pregnalo iz nje. Bila je izbira: ali h komunistom v gozd, pri katerih te je v najboljšem slučaju rdeči politkomisar z naperjeno brzostrelko gonil v prve linije, ali k domobrancem, da se reši, kar se rešiti da. In tako je dala Loška dolina okrog 200 domobrancev, kateri so se borili proti komunističnemu terorju širom Slovenije.

Toda mero gorja je morala Loška dolina izpiti do dna, ko so v maju 1945 po Angležih vrnjene domobranci brez vsakega sodnega postopka zverinsko pobili v

Kočevskem rogu. Svojo morilsko kariero kot "borci narodno-osvobodilne vojske" so rdeči komisarji Hribar Janez, Hace Matevž, Strle Franc iz Viševka in drugi komunisti zaključili z zločinom, kakršnega ne pomni slovenska zgodovina. Okrog 180 domobrancev, najboljših fantov in mož, ter okrog 30 civilistov - sorodnikov domobrancev, kateri so bili vrnjeni iz Koroške, je moralo dokončati svojo Kalvarijo v jamah Kočevskega roga. Danes Hribar Janez in Hace Matevž lahko gledata Loško dolino kot pašnik, kakršnega sta si v svojih fanatičnih možganih zamišljala pred vojno: V Loški dolini, kjer je bilo včasih veselo in živahno, je danes mrtvo in pusto kot na pokopališču. Sliši se kot pravljica, a je vendar strašna, grozna resnica. Kadar bodo spregovorile jame, kadar se bodo odpri grobovi, kateri morajo danes še molčati, takrat bo ves slovenski narod obsodil komunistične - bratomorilce.

PROCES DR. UKMARJA. 24. avgusta je bila znana birma v Lanišću, po kateri so komunisti napadli župnišče in ubili enega duhovnika, težko pa ranili dr. Ukmarja. Težko ranjenega so odpeljali namesto v Trst, kjer je doma, na Reko v bolnišnico, ki pa je silno prenapolnjena. Vedno je bil zastražen. Ko je neko jutro prišel bolniški kaplan, da bi Ukmarja obhajal, je vojak duhovnika nagnal iz sobe.

ZA ZELEZNA VRATA. Že 5. septembra so ga iz bolnišnice odpeljali v ječo. Obkleli so ga v obleko, ki ni bila njegova. Šele kasneje je dobil nekaj svoje obleke nazaj. Obuli so mu opanke. Tako našemljenega sta dva vojaka prepeljala monsignora v glavno mestno ječo. Hoditi še ni mogel, zato sta ga skoro vlekla v tretje nadstropje jetnišnice. Skozi vrsto železnih vrat so končno prišli do jetniške celice, kamor so papeževga odposlanca zaprli. Posebnost ječe so bile stenice. Prva dva dni je bil monsignor tudi brez žlice. Končno je vojak le prinesel neko leseno.

ZASLIŠAVANJE. Iz celice so peljali Ukmarja dvakrat v pritličje, kjer so ga vselej poldrugo uro zasliševali. 10. septembra je prišel ponj oficir in ga odpeljal na sodnijo. Po dolgem čakanju so začeli z zasliševanjem, ki je trajalo pet ur. Izpraševalni sodnik je videl, kako je jetnik slab in ga ni dal več prepeljati v ječo, ampak spet v bolnišnico. Tu je bil e šenkrat zaslišan.

23. septembra je dobil Ukmar obtožnico in naslednji dan je prišel od sodnije določeni advokat neki Leon Vio. Govorila sta samo vpricho zastopnika sodnije. Ta advokat je kasneje v svojem "zagovoru" samo hvalil "narodno oblast". O kaki obrambi ni bilo govora. Advokatov, ki bi smeli braniti obtoženca, v Jugoslaviji ni več.

V PAZINU. 26. sept. so prepeljali papeževga odposlanca v Pazin, ker je bilo določeno da bo tam sodna obravnava. Tam so ga spravili v občinsko bolnišnico, kjer so mu končno lepo postregli. Prišel je k njemu tudi zdravnik, ki mu je po napadu nudil prvo pomoč. Zelo se je začudil, da si je toliko opomogel. Zdravnik je mislil, da Ukmar ne bo preživel napada. Tu je bil ponovno zaslišan. Vseh zasliševanj je bilo osem. Samo štiri zapisnike zasliševanj so mu dali podpisati. Ko je ugovarjal zapisnikom, so se izgovarjali, da je povedano z drugimi besedami, kar je on izjavil.

RAZPRAVA. Na vseh razpravah ni bil navzoč. Sedeti je moral na isti klopi z morilcem duhovnika Bulešiča.

Pazinčani pravijo, da je bil proces komedija. Vse je bilo proslavljanje komunističnega ljudstva. Nekdo je nare-

V Coloniji Plotier, Neuquen, je za vedno zatisnila oči mnogim poznana mamica

Marija Melinc, stara 85 let. Doma je bila iz Tolmina, kjer je dolga leta vršila službo babice. Za hčerjo je z dvema nečakinjama prišla v Argentino in je več let živela na Paternalu. Pozneje je odšla k hčeri v Neuquen.

Vedno je umirala za daljno ljubljeno domovino. Pred nekaj meseci je obolela, pa si je spet opomogla. Spet se je počutila slabo in si je zazelela duhovnika. Njena želja je bila izpolnjena in kar kmalu na to je odhitela v večno domovino.

2. marca ob 4 uri je za vedno zatisnila oči in se tako vrnila v domovino lepo spravljena z Bogom.

Tudi je bila deležna pravega krščanskega pogreba.

Maša zanjo bo pri sv. Rozi 4. aprila ob 12 uri.

Höcker - Gerzetič - Figar.
Žalujoči:

V Markovcih so za vedno vzeli slovo priljubljeni gospod župnik

✦ **Karol Füčko,** stari 62 leti. Že dalje časa niso mogli vršiti duhovskih poslov radi kapi, a 23. febr. jih je Gospod odpoklical po poplačilo.

Na pogrebu se je zbralo 15 duhovnikov in silno ljudstva.

Maša za rajnega bo 11. aprila ob 10 uri na Avellanedi.

Farniki iz Markovec.

dil opazko, da bi morala vendar oblast skrbeti za red. Takoj je vstal javni tožilec in izjavil: "Narod je reagiral. In kadar ljudstvo reagira, pa naj bi bilo še tako krvavo, se nima nihče umešavati."

Poročila za liste je dal javni tožilec in so časnikarji dali listom le, kar je ta dovolil odtisniti ukazal.

KOROŠKI NEMCI se z malimi izjemami niso spremenili nasproti Slovencev na Koroškem in proti njihovim narodnim zahtevam. Še vedno je v njih želja, da ponemčijo zadnjega Slovenca in še vedno mislijo, da dajejo vbojame, če v kaki stvari Slovencev vrnejo, kar so jim vzeli. Strašen poraz nemškega

ga naroda še ni strl nemškega napuha. ŠOLA je bila vedno na Koroškem pomnemčevalnica. Sicer so vpeljali znova dvojezične šole, toda na teh poučuje učitelji, ki slovenščine nit ine znajo dovolj za vsakdanje življenje, kaj šele za poučevanje. In oblastem se prav nič ne mudi, da bi to stanje izboljšale. Kar so doslej Nemci Slovencev po zadnji vojni spet dali, so dali pod pritiskom angleške okupacijske oblasti. Zato se Slovenci boje, da spet vse izgube, kadar se zavezniki umaknejo.

SLOVENSKA GIMNAZIJA. Koroški Slovenci so na Dunaju vložili prošnjo za slovensko višjo šolo, gimnazijo v Celovcu. Toda vso stvar so šolske oblasti tako zavlačevale, da še danes ni ničesar pripravljenega za tako šolo. In vendar je jasno, da se ne more goovrti o slovenskem šolstvu brez gimnazije. Vidi se, da naredo Nemci samo, v kar so prisiljeni. To je njih pravičnost!

PRI SODIŠČIH se tudi vidi, kako skušajo ščititi razne hitlerjevce. Razprave proti nacistom teko strašno počasi in kjer je le mogoče nekdanje preganjalce Slovencev kar se da "milostno" sodijo, da se ne bi čutilo, da so Nemci ponižani.

ZNANI VINCENC SCHUMY, pomemben Slovenec je v dunajškem parlamentu zopet govoril, da koroški Slovenci na vsa knačin hočejo ostati pod Avstrijo. Slovensko stališče je čisto jasno. Vsak Slovenec želi, da pride v zvezi z ostalimi Slovenci. Le tako more uživati polno narodno svobodo in nrazviti svoje narodno kulturno življenje. To je naravna zahteva. Pri tem ne more nič spremeniti govorjenje kakega nemškega politika, ki se je odrekel slovenstva.

NESREČA KOMUNIZEM. Pri tem je Schumy namigaval, da je radi jugoslovanskih razmer sedaj več koorških Slovencev proti Jugoslaviji kot jih je bilo po prvi svetovni vojni. Nesreča Slovencev je danes res komunistični režim v Jugoslaviji, ki se ga vse boji in tudi večina koroških Slovencev. Poleg tega dela neumnosti Osvobodilna fronta, ki misli, da agitira za Jugoslavijo, če po Koroškem širi komunizem in proslavlja mesarsko delo Titovo. Edinstvo koroških Slovencev za združitev z Jugoslavijo je razbila OF, radi komunizma, za katerega dela.

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

L U I S D A N E U
PERU 832 T. A. 34 - 3405

La fuga de las fauces de la muerte

Muchos motivos emocionantes brinda la historia de un pueblo. El pasado esloveno cuenta muchas cosas trágicas de las guerras, calamidades, tragedias y también de la vida feliz y pacífica.

Sin duda alguna no quedará grabada más profundamente en la mente de los siglos venideros ninguna época más que la actual.

He aquí un relato en el cual se refleja la tragedia más grande que sucedió al pueblo esloveno a raíz de la última guerra.

Las autoridades inglesas entregaron en 1945 a los comunistas yugoslavos unos 12.000 eslovenos refugiados, en gran parte soldados de las legiones eslovenas anticomunistas, que protegían la retirada de los civiles eslovenos anticomunistas a Austria. Las autoridades británicas desarmaron a esos legionarios. Considerándolos como a sus amigos, los legionarios no han opuesto resistencia. Prometiéndoles luego los británicos el traslado a un campamento en Italia, donde el ejército se reorganizaría para emprender luego la campaña de liberación de su patria del comunismo; por eso subieron a los camiones con los cuales les llevaron luego fraudulentamente hacia Estiria donde fueron entregados a los comunistas. Casi todos fueron masacrados de una manera horrible; pero Dios quiso que unos diez de doce mil lograron escaparse, para la fatal noticia.

El relato que sigue es un trozo de autobiografía de uno, que se salvó y vive ahora en la Argentina.

Esto sucedió en el año del Señor de 1945, desde el 29 de mayo, en que nuestro héroe se fué de Vetrinje, hasta el 8 de junio en que se presentó delante el demudado rostro de su madre.

Empiezo en este capítulo a describir, para que la conozca el mundo, la vida y sus condiciones reales en la patria "liberada por Tito y sus compañeros".

Como conclusión de este escrito cada uno juzgue como lo crea conveniente. Cada uno se represente la imagen de Eslovenia como la sienta; que piensa y desea el pequeño país, desde inmemorables tiempos avasallado, que desea ser libre e independiente, libre de toda extraña y a él inconveniente erudición e ideología, inclusive el peligro rojo de oriente. Debo contar como esta nación, que sola, abandonada de todo el mundo, peleó durante cuatro años por el derecho de su existencia, por conservar intacto el tesoro dejado por sus predecesores, por su siempre más diminuto territorio, por su honor, por su libertad y por su Dios.

Esta sería una dolorosa, incompleta imagen de la situación y de la sobrehumana aflicción que se desarrolló en este pequeño territorio del centro de Europa, la imagen del pensamiento y de los esfuerzos de esta gente que está prensada entre los germanos, romanos y los mongólicos húngaros, pueblo que puede ser considerado como el más creyente de Europa, el más extraño a las ideas comunistas, el más fiel a sus tradiciones y a su amor a la tierra en la cual se une a sus antecesores y con sus ramas busca la eternidad y a Dios.

¡La lucha no ha terminado! En la Nación vive

la fé en la victoria, en el día de la justicia y de la verdadera libertad. Este día espera la madre al lado del hogar con una oración en los labios; lo espera el padre en la cárcel con la amargura en el corazón; lo espera el hijo con el fusil en la mano en medio de los bosques eslovenos. Lo espera la Nación entera, que está apresada en las sangrientas tenazas del poder comunista, y también los que están en el extranjero para demostrar al mundo la sinceridad de su fé, eterna e inmutable legado de sus humildes padres, su honradez, su cultura y su verdadero concepto de justicia y de libertad y cual es el verdadero principio de paz de las naciones. Estos grandes y simples conceptos los defendió con la multitud de sus héroes y con el sacrificio de sus mártires, que con su sangre alimentaron, para que estas ideas, más caras que la vida, sobrevivieran, el manantial de la existencia de su país, para todas las naciones y todos los tiempos.

Es merecedora esa lucha heroica de mayor admiración pues estos grandes, eternos principios fueron y son defendidos y guardados no por hombres de extraordinaria cultura, sino el hombre simple y campesino que por ellos, ahora todavía, padece y agoniza en una lucha casi sin esperanza por su tierra y por su Dios.

Por ahora esta lucha parece acabada: la causa de la libertad y de la justicia es sorprendentemente desgajada y oscurecida; pero la nación, que agonizaba y sufría en las garras extranjeras miles de años, no sucumbió; también esta vez sabrá encontrar el camino, porque sabe, que no puede equivocarse ni en la noche más oscura, su norte es Dios y apaciblemente, serenamente, con los callos de sus manos alimentará su hogar y esperará el día de su resurrección.

La nación gime y se retuerce en los estertores de un alumbramiento, conocedora de las grandes horas que le tocarán vivir en el transcurso de sus días, conocedora que a través del dolor se dirige a la cumbre de la vida y de la gloria. ¡Cuanto más sufre más cree en su vida; es inquebrantable, indolegable su fé! Todo cuanto tiene es un supremo don de Dios, que no debe y no quiere vender a la imaginaria y mentida potencia de oriente, para nadie "todo", o el "He eslavos", porque en la dura lucha por su existencia ya hace cientos de años reconoció que el bienestar, la felicidad y el verdadero adelanto nacional hay que esperarlo de sí mismo, de las callosidades de sus manos y de la luz de su corazón. Luz que llega de las alturas...

Porque sufre, ha de renacer; porque cree, ha de vencer; porque persevera, recibirá la corona de la gloria; porque no teme a la muerte por defender la verdad, ha de vivir!...

(Continuará)

BENEŠKI SLOVENCİ NOČEJO ŠOL — PRAVIJO LAHI. Ko to pišejo se sklicujejo na neke župane, ki da so rekli, da nočejo šol, kjer bi jih učili komunizma. Ti so bili zapeljani z agitacijo, da je slovenstvo in komunizem eno in isto. Ko "Slov. Primorec" na to odgovarja, dostavlja, kako žele ti Slovenci, ki so tako dolgo živeli pod Lahi, da bi bili v cerkvi vedno postreženi v slovenščini. Ako sede v spovednico italijanski duhovnik, ljudje kar odlete od spovednice. Na račun italijanskih duhovnikov se je zgodil tudi slučaj v SOVODNJAH. Tam je duhovnik Italijan.

Zbolel je starček in si zaželel slovenskega duhovnika. Predno so mogli katerega dobiti, je starček umrl. Ljudstvo hoče svojo govorico obraniti in si zato želi svojih šol.

Vse kar misli italijansko seveda ne mara slovenske šole. Italijanska zagriženost proti Slovincem išče vzrokov tam, kjer jih v resnici ni.

PRVAČINA - REPENTABOR. 9. novembra so spet odprli železniško zvezo med Prvačino in Repentabrom. Ta del železnice je bil med vojno težko poškodovan.

TRGOVSKA POGODBA MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO je bila podpisana 28. nov. Podpisala sta italijanski zunanji minister Sforza in jugoslovanski poslanik v Rimu dr. Ivekovič. Italija bo dajala Jugoslaviji električne, mehanične in kemične proizvode svoje industrije zlasti pa razne stroje. Jugoslavija bo to plačala z rudami. Pogodba obsega trgovsko izmenjavo v višini 250 milijonov dolarjev. Ob tej priliki so oboji zastopniki govorili, da bo trgovska pogodba najboljša pot tudi za prijateljsko zblíževanje.

ZINKA MILANOV (KUNC)-ILIČ, znana operna pevka, se je vrnila v Jugoslavijo, kjer je upala, da postane slavna na odru v Belgradu, Pragi, Varšavi, Sofiji in v Moskvi. Bila je razočarana nad ameriškim kapitalizmom in jo je mikala progresivna demokracija v Jugoslaviji. Njen mož je bil obsojen na več let prisilnega dela, kjer je pozneje umrl. Ona si je pa med tem izbrala v Sev. Ameriki generala Iliča. Zgodilo se je, da ji je vtekla nepremišljena beseda, za kar so jo poslali v 3 mesečno šolo, kjer se bo naučila, kako je treba postavljati besede v raju "progresivne demokracije".

ADLEŠIČI v Beli krajini. Rudolf Skube (Kirinov) se je naveličal raja, za katerega se je kot partizan vneto boril in si je pomagal iz njega tako, da si je v žepu zapalil dinamit. Rauh iz Pobrežja si je pa prerezal vrat s srpom. Oba sta obupala, ker sta spoznala, kako različna je realnost od tistega, kar sta si preje obetala v novi Jugoslaviji.

TRST ima tudi slovensko radio postajo, katera pa seveda noče služiti rdečim načrtom, radi česar jo ljubljansko časopisje napada. Prejšnji uradniki, levičarske smeri, so bili odslovljeni in so izlili nato svojo jezo v ljubljanskem časopisju, kjer se lahko natiska vse, kar služi rdečim načrtom, brez ozira na resnico. Trdili so, da je vodstvo prepovedalo čitanje Cankarja na radio. Neki Budal je napisal "Cankarjevo pismo iz nebes", kjer protestira, in z njim vsi svetovni književniki (Sicer so nebesa prepustili vrabcem, toda v tem so Budalu kar prav prišla).

V resnici pa ni bil prepovedan Cankar, temveč le "prirejeni Cankarjevi spisi", katerih Cankar ni spisal, pač pa so njegove spise obrnili "zmožnejši literati kot je bil on" na tak štil, ki odgovarja rdeči ideji. Vsi Tržačani so se norčevali iz neutemeljenega in bedaste ga napada.

V "Demokraciji" je pa Cankar objavil "telegram iz nebes": "Prepovedujem si budalosti komunistov".

ITALIJANI IN SLOVENC. Tito trenira italijanske komuniste za revolucijo, katero pripravlja komunizem Italiji. V Trstu je vedno polno jugoslovanskih komunistov, kateri se na skrivaj ukvarjajo s pripravljanjem laških komunistov na nalogo, katera jih čaka. Mnogo bodočih revolucionarnih vodij se pripravljajo na svoje delo v Jugoslaviji.

COL PRI VIPAVI. Na Colu in na Dolotlici so našli tajna skladišča orožja, katera je izvolala OZNA, tajna policija. Trdijo da so se fantje pripravljali na oborožen odpor proti rdeči strahovladni.

BOJ NA DVE FRONTI. Slovenci, ki hočejo biti res Slovenci, bijejo v Trstu in na Goriškem, kolikor je ostalo pod Italijo, boj na dve strani. Italijanski šovinizem ne ponehuje. Res da osrednja italijanska vlada kaže dobro voljo, da bi držala obljube v smislu mirovne pogodbe, toda Italijani na Goriškem so še vedno polni sovraštva in samo gledajo, kje bi Slovencem škodovali. Nič bolje ni v Trstu. To je boj na eni strani.

Na drugi strani pa imajo Slovenci, ki ne marajo trobiti v Titov rog, vedno opraviti s terorizmom komunistov. Tem je vsako sredstvo dobrodošlo, da udarijo po protikomunističnih Slovencih. Sami so tesno povezani z italijanskimi komunisti. Pri tem jih nič ne ovira, da

zapostovljajo svojo narodnost za komunizem. Vse one Slovence pa, ki so proti komunistom, proglašajo za fašiste in izdajalce. Tako so Slovenci, ki so itak v veliki manjšini proti Italijanom, razbiti po krivdi komunizma.

SOLKAN. V Solkanu so že dvakrat demonstrirali radi premajhne količine hrane. Tudi v Jugoslaviji je težko biti lačen.

ITALIJANSKA ZAGRIZENOST težko prenaša sklep italijanske vlade, da bo za beneške Slovence ustanovila šole v slovenskem jeziku.

Italijanski listi pišejo proti temu, da bi se te šole tudi v resnici odprle. Hočejo, da bi tudi sedanja vladina beseda ostala neizpolnjena obljuba. Proti tem šolam posebno agitirajo s tem, da zahtevajo slovenske šole komunisti. Italijani namenoma vse Slovence nazivajo komuniste, da bi tako italijansko javnost varali. V resnici pa so beneški Slovenci vedno odklanjali komunistično agitacijo.

Zveličar naš je vstal iz groba
vesel prepevaj o kristjan!...

GORICA-ČERNIČE . . . Preje smo imeli vedno kake obiske iz čerlič, sedaj ne pride nobeden več. Ravno pri Vinklerju meji, žaga je dol, hiša je gor . . . Eni prihajajo domov, mi bi pa radi šli tja. Ko je prišel Polde Muhov domov, je bila meja še na Ajševci in pri Batujah. On je šel še srečno skozi Dornberg, robo so mu peljali pa po bregovih, ker dovoljenja ni dobil. Kvartičkni so bili več dni po raznih uradih, pa so morali nazaj v Trst, da so dobili dovoljenje.

Kaj pa vi rečete od nove Jugoslavije? Malo je zadovoljnih. 90% ne, tako pravijo, samo molčati morajo.

MARIJINO CELJE nad Kanalom. Med duhovniki, katerim je bilo odrečeno "obrotno dovoljenje" je tudi naš župnik č. g. Makuc, kateremu je zabranjeno vršenje bogoslužja, čeprav je deloval med nami v velik dušni in časi blagor ljudi že več kot 20 let.

V **KRSKEM** ob Savi je umrl kapucin P. Erhard Pečar.

TRNOVO na Pivki. Vse sestre ki so nekoč imele pri nas lepo gospodinjsko šolo, so oznovci odvedli neznanokam.

VRHPOLJE pri Vipavi, župnika Pišota, katerega so obsodili na več let, so sedaj spustili. Spoznali so, da se narodu s to obsodbo niso prikupili.

BILJE pri Gorici. Župniku v Mirnu so komunisti prepovedali maševati v Biljah in Bukovici. Obe cerkvi so spremenili v občinska skladišča.

BOVEC. Gospoda kaplana je OZNA aretirala sredi noči in ga odvedla neznanokam.

PETELINJE na Krasu. Že 5. maja je dokončal svoj tek spoštovani domačin Sev. Amerike, je vedno bolehal. Doma LUKA PENKO. Od kar se je vrnil iz zapušča hčer Pavlo por. Vodopivec. Tukaj pa je hči Marija por. Blaznik z družino.

PISMO IZ DOMOVINE. V naši šoli — to se pravi v gasilskem domu, imamo omaro za knjige. Nad njo je polno lepih besed, kot n. pr.: Smrt fašizmu, svoboda narodu in drugih lepih besed, ki nosijo Titovo ime. V omari, ki je namenjena za knjižnico so umazane cunjke kot so jih pustili gasilci. Samo eno knjigo imamo, ki jo je spisal Slodnjak — "Pogine naj pes" . . .

TRST, čudna igra gre okrog Trsta. Zvedeli smo, da je Tito namenil ponuditi laškim komunistom Trst kot propagandno sredstvo. Jugoslavija bi pridržala istrski kos svobodnega tržaškega ozemlja, mesto Trst z bližnjo okolico pa naj bi Togliati ponudil laškim komunistom kot propagandno darilo.

Angleži in Amreikanci so pa bili še bolj zviti in so še Francoze poklicali na pomoč in so ponudili laškim protikomunistom kar celo tržaško ozemlje. — Lepa kupčija za slovensko zemljo!

PREKMURSKÉ NOVICE

Častiti g. **FRANCE GLAVAČ** so nas zopet obiskali in imeli nekaj krat sv. mašo na Avellanedi. Sedaj so nastavljeni za kaplana v Dolores, kjer nastopijo službo 1. aprila.

SPOROČAMO, da je na potu v Argentino g. Bajlec, rojak iz Prekmurja, ki je bil tudi poslanec za Prekmurje. Pride z družino in se priporoči rojakom, če bi mu oskrbeli stanovanje.

č. **G. JANEZ URBANČ** je s 1. marcom nastopil duhovsko službo v škofiji Tucumán v mestu Cruz Alta.

PREKMURSKI HUDIČ IN PARTIZANI

V "Ljud. pr." beremo 3. jan., da so se razširile po Prekmurju govorice, da v gradu v Murski Soboti hudič straši. Spravili so hudiča v bogokletno zvezo z Marijo. Poročali smo pred meseci, da je prekmursko ljudstvo bilo prepričano, da se je v črnem logu Marija prikazala. Ali se je res, ali ne, kdo to ve? Toda partizani so takoj obdolžili katoličane, da so si to izmislili, da bi tako podprli svojo vero proti komunistom. Zato so tudi nekaj ljudi zaprli. In sedaj pravijo, da so se isti katoličani izmislili, da straši v Murski Soboti sam hudič.

V MOČ VSTAJENJA

Prilike o pšenici in ljulki osmošolec Peter ni mogel prav razumeti. Pri drugih prilikah o nebeškem kraljestvu se ni ustavljal. Tu bi mu bilo pa mnogo bolj všeč, če bi gospodar ukazal pobrati ljulko, takoj ko je pokazala klasje, da bi ne ovirala pšenice pri rasti. Tako pa črpa plevel hrano, ki je žitu namenjena, dokler oboje ne dozori. Zaprl je sveto pismo in se zamislil.

Zunaj sonce ogreva prirodo in budi tice k veselemu petju. Tu in tam se smehlja pomladanska cvetka. Vrhovi dreves so nabrekli in lahek vetrič ziblje veje, ki skrivnostno šepetajo pesem zelene vigredi. Vse se prebujajo, vse rase, vse se veseli, Peter pa sameva na postelji, oslavljen po dolgi bolezni. Tri tedne že ni bil v šoli. Zdaj so počitnice, drugi dijaki veselo prihajajo domov, on pa doma, sam, čisto sam.

Ob tej misli se zresni in njegov pogled se razlije po sobi išoč nekoga, ki bi sočustvoval z njim. Ustavi se na razpelo. "Da, ta je, ki me ljubi in ki trpi z menoj. Danes, na veliki petek, je spomin njegove smrti na križu. Oh in jaz ne morem v cerkev, ne morem k božjemu grobu. Pravzaprav bi prišel, toda ne smem. To je hujske, kakor če bi ne mogel iti." Zato pa berem sv. pismo in premišlujem. Kako je že? — Aha: "Pustite, naj oboje raste do žetve."

Peter je premišljeval spet priliko o nebeškem kraljestvu. Videl je pred seboj v duhu veliko polje, polno žareče pšenice. Hlapci vsi v strahu povedo gospodu, da je z dobrim žitom zrasla tudi ljulka in gospodar jih uči, kako bi bilo škoda, če bi pred žetvijo pobrali slabo seme. — In spet vidi, kako gredo preko obširnih njiv apostoli s svojim Učenikom, ki trdi, da je delavcev malo za tako veliko žetev... Oči se mu polagoma umikajo za trepalnice in še v polsnu si v duhu predstavi prizor, kako so se farizeji jezili nad Gospodom, da ni prepovedal svojim učencem smukati klasje, ko so v soboto šli preko žitnega polja vsi trudni in lačni. Videl je krasne valove zlatega žitnega polja in zdelo se mu je, da ga prijetno zibljejo, sam pa da sanja o angelcih in Jezuščku, kakor je sanjal kot majhen otrok.

* * *

Težak mir, ki je vladal v bolnikovi sobi, odkar je Peter zaspal, je pregnal prihod njegove matere. Revica: še na veliki petek je morala pustiti dom in iti na polje nabirat krme za prašička, ki ga je hotela zrediti za Petra, za njegovo šolanje. Prinesla je velik koš repe in korenja in ga postavila na tla. Nalahko je stopila k vratom in pogledala v sobo, kjer je spal njen sin. Stopila je nazaj, si umila roke, ki so bile umazane od dela na polju, umila se je in pogrela, potem pa je šla k Petru. Gledala ga je dolgo v obraz in ga priporočala Križanemu in Žalostni Materi božji. Solze so ji polile obraz, ko ji je prišlo na misel, kaj bi počela, če bi ji sin umrl. Toliko je trpela zanj, toliko delala zanj, ko je bil še otrok in potem, ko je šel v šolo in v času njegove bolezni. "Ne, ne sme umreti! Marija, kaj ne, da ne bo umrl, kaj ne, da ga boš ohranila zdravega! Marija!"

Dolgo je še ihtela in naslonjena na stol, počivala. Tedaj pa bolnik potegne roko izpod odeje in kakor bi hotel pokazati v nedogledno daljavo, zamahnil z roko po zraku in s svečanim a vendar nekoliko zmedenim glasom posnemal besede Kristusove:

"Žetev je velika, a delavcev je malo."

Mati se je najprej prestrašila, potem pa se je njen

NAŠE ROMANJE V LUJAN SE BO VRŠILO
2. MAJA. PROSIMO VSE ROJAKE IN ROJAKINJE, DA SE PRAVOČASNO PRIJAVIJO ZA VOZNI LISTEK, DA BOMO VEDELI PRAVOČASNO S KOLIKIM ŠTEVILOM LAHKO RAČUNAMO IN DA BO TO NAŠE VSAKOLETNO ROMANJE K LUJANSKI MATERI BOŽJI V VSAKEM POGLEDU DOBRO ORGANIZIRANO GLEDE UDOBNE VOŽNJE IN POSTREŽBE.

obraz raznežil v prijazen nasmeh. Prav iz srca ji je priklopela vroča molitev, ki so jo šepetale blede tresočee se ustnice:

"Gospod, prosim Te, sprejmi ga v svojo službo!"

Trikrat po vrsti je pokrižala Petra na čelu, na ustih in na prsih in ga priporočala sv. Trojici, nato pa je dvignila palec, ki je bil orošen s potom njenega bolnika, se ozrla na križ in še sebe prekrizžala. Potolažena je bila in hitro zapustila sobico.

Lotila se je dela. Skrbno je strgala repo in korenje, ki ga je bila prinesla iz njive in devala v lonec. Z mislijo je bila še vedno pri sinu in kadar je zašumelo v sobi, je prisluhnila in čakala, če je morda ne pokliče.

Takrat se pa usujejo iz cerkve otroci, ki so šli ragljat in spominjat ljudi, kako je bilo ob smrti Kristusovi. Ropot se je razlegal daleč po dolini. Dečki so se ustavljali na poti proti domu, poklekali na raglje in vrtili, da so bili vsi zardeli. Ptiči so preplašeni letali po zraku in sedali zdaj na to, zdaj spet na drugo drevo. Tudi psi so zalajali in kokoši so se zbale za mladi zarod in se obupno kokodakaje umikale pod streho.

Zbor ropotačev se je približal bolnikovemu stanovanju. Hoteli so presenetiti mater in so se priplazili do praga in na tiho štetje nekega tovariša zaropotali na vso moč. Materi je zdrsnil nož iz rok in bleda je zatisnila ušesa in vsa v skrbeh stopila v sinovo sobo. Ragljanje se še ni poleglo. Mislila je, da se bo sin zbudil v strahu. V svoje veliko presenečenje pa je zagledala smehljajočega, ki je sedeč v postelji držal sv. pismo v rokah in se oziral skoz okno, kjer so žareli mladostni obrazi vaških dečkov.

"Mama, velika noč!"

"Da, sin moj, toda danes še ne smeš iz sobe. Jutri bo zdravnik prišel in bo povedal, če smeš ven."

"Oh, mama, često zdrav sem že. Ne čutim več nobene bolečine, lepo sem se naspal in odpočil. Ta velika noč bo tudi moje vstajenje."

* * *

V soboto dopoldne je zdravnik obiskal Petra. Dejal je, da sme ob lepem vremenu iz sobe, če se morda ne bi slabše počutil. Ako bi se pa to zgodilo, naj takoj pošljejo ponj.

Popoldne je Peter že klečal v mračni svetlobi božjega groba. Zahvaljeval je Boga za zdravje in ga prosil pomoči in razsvetljenja v neki važni stvari, ki je bila njegovi materi že jasna. Ostal je v cerkvi do trde noči.

* * *

Ko je stopil na prosto, so mu zamigljale svetle zvezde pred očmi. Tu in tam je veter podil kak oblak čez nebesni svod. Zavil se je v suknjo in dvignil ovratnik.

Za ovinkom sreča Kmetovo Anico, ki je šla v trg. "Hvaljen Jezus!", ga je pozdravila misleč, da je srečala kaplana. Peter je bil iznenaden in po krajšem premisleku je odzdravil: "Amen, na veke!"

"Neroda!, Kako se je našemil", je bleknila moderna gospodična, ki je ravno zapustila ljudsko šolo in stopila v krog tistih naprednih tovarišic, ki v srcu sovražijo cerkev. Uh, kje sem imela oči, da nisem spoznala tega kmetavzarja?" Tako godrnjaje je izginila v daljavi. Peter pa, si je mislil: glej jo ljulko! Saj bi morda le še bilo najti zanjo kako rešitev!

* * *

"Aleluja, Aleluja!" so zapeli navsezgodaj ptički v velikonočno jutro. Vse je klicalo pozdrav Vstalemu Kristusu, vse je bilo prerojeno, vse novo, vse mlado. Prve pomladne cvetke so dvigale rosne glavice, ki jih je zlatila jutranja zarja. Zvonovi so zazvonili in v bližnjem goždičku so grmeli topiči. V cerkvi pa je duhovščina pela slovesne jutrnjice. Vse je bilo prežeto in prepojeno z velikonočno melodijo, vse je klicalo: "Aleluja, Aleluja!"

Peter je razumel klic božjega vstajenja. Zgodaj je vstal in hitel v cerkev. Njegovo sree je poskakovalo v veselju, da je rešen bolniške postelje. Užival je velikonočno jutro, kakor ga more užiti jetnik, ki je rešen

Križ je bil Judom znamenje sramote, paganom pa nesmišelj. Verni kristjani pa pod križem in ob žalostni Materi Božji zajemamo tolažbo v urah bridkosti in upanje za čas in večnost.

Ker se je ladja "Santa Cruz" s 520 Slovenci zadržala in pride šele 29 marca se velikonočne pobožnosti ne bodo vršile v cerkvi Santissimo Sacramento!

ječee. Zares, malo je bilo še do groba, malo je bilo še, da bi zapustil svet, mater in šolo in bodočnost. Da, to je bilo, kar je še vznemirjalo mladega jetnika, to je bilo vprašanje, na katerega je hotel za vsako ceno dobiti odgovor.

Lahek je bil, pa so bile njegove noge prešibke, da bi šel v klanec, kakor prej, ko je bil močan mladenič. Na poti se je večkrat ustavil in počival, nekaj pa ga je vlekle navzgor, v božje svetišče.

Ljudje so nagovarjali Petra in se delali vesele, da ga spet vidijo. Pa je največ molčal, ali pa čisto malo govoril. Najrajši bi, da ga nihče ne bi nadlegoval. Notranje veselje je boljše kakor zunanje in notranjega veselja in miru si je želel.

* * *

Zvonovi so se še bolj razmajali; topiči so močneje zagrmeli. Cerkvena vrata se odpro in pokaže se na pragu križ. Zvrsti se dolga procesija ljudi vseh stanov, vseh starosti. Na obrazih vseh bereš veselje klic: Aleluja! Prapor se vrsti za praporom bandero za banderom; baldahin z duhovščino. Kristus gre zmagoslavno iz svetišča, iz groba in prinaša svetu veselo vest vstajenja in odrešenja.

Pred ministranti je Peter nesel kip vstalega Zveličarja. Njegove oči so bile uprte v plapolajoče bandere.

Procesija se je vila med vrta in hišami, zavila okoli pokopališča in se vrnila v cerkev. Peter je postavil "Alelujo" na oltar. Med tem so pevci prepevali Raduj se Kraljica nebeška! Aleluja! Ti nebeški klici so se prelivali iz melodije v melodijo. Raslo je veselje, rasla je ljubezen. V Petru pa se je nekaj spremenilo. Njegov obraz je pričal, da je mladenič našel kar je iskal, oči so bile uprte v najsvetejše in debeli solzi ste zdrknili po licu. Njegove ustnice pa so podrtavajoče šepetale molitev:

"Gospod, sprejmi me v svojo službo in daj, da bom vredno nosil vest Tvojega vstajenja in Odrešenja med one, ki Te ne poznajo, ali te ne marajo poznati in ljubiti!"

* * *

Peter je sklenil postati duhovnik. Zdravje je zaplalo po njegovih žilah in razbistril se mu je obraz. Prilike o nebeškem kraljestvu so mu postale jasne. Njegove misli so se mudile na velikem polju rastoče pšenice, sree pa mu je klicalo "Aleluja!"

Matajev Matija

"Oh, moj ljubi, ljubi brat!" je vzkliknila s sladkim nasmehom, hitela k Matiji in mu podala roko. Mataj je dejal dežnik in culo k steni in se pristrčno rokoval s sestro.

"Komaj komaj sem našel semkaj!" ji je dejal radostno. "Preden človek k žlahti priteče, mu lahko kri uteče, he he! Veš, ljuba sestra, ženim se pri mlinarjevih in rad bi Zagorjanovi Anki kaj prav lepega kupil tukaj v Ljubljani. Obenem sem prišel malo v vas k tebi, da vidim, kako se ti že kaj godi tako daleč od doma."

"O, kako se veselim, da te vidim zopet enkrat po tako dolgem času!" se je gladko lagala gospa Beti. Izborno je igrala težavno vlogo ginjene sestre, na tihem se je pa jezila: "Treba te je bilo k meni, zarobljenec nerodni!"

"Reva se komaj premaguje, da ne zajoka na glas od samega veselja!" si je mislil nepokvarjeni Matajev Matija sam pri sebi in rekel sestri: "Saj sem vedel, da boš vsa neumna od same sreče, kadar te obiščem. Spoznal sem te pa precej, že zunaj po tvojem glasu. Dobro se ti godi, že vidim, rejena si celo bolj kakor je bila rajnica gospa zaplanskega sodnika. In starost te še ni potlačila tako, da bi bilo videti kaj prevoš in še —".

"Poglej, ljubi Matija, to je moj mož Anton!" mu je naglo prestrigla besedo, ker se je hudo bala, da ne bi odkritosrčni brat razdril še kakšne bolj žaltave.

"I, saj se mi je precej zdelo nekaj takega." je dejal Matajev Matija in ponudil svaku žuljavo desnico. "Prav povšeči ste mi na prvi pogled, gospod Anton! Upam, da si bova prav dobra prijateljaja!"

"Bog vas sprimi, dragi svak!" ga je pozdravil trgovec in mu krepko stisnil roko. "Jako me veseli, da ste vendar enkrat prišli k nam. Prosim vas, ostani na naš ljubi gost, dokler se boste mudili v Ljubljani!"

"Zakaj pa ne?" se je odrezal Matajev Matija prijazna.

V tem je pristopicala v obednico previtka deklica z modrikastimi koluti pod očmi. Bledolična gospodična je imela previsoke opetnice na čevljevih; zato je hodila z upognjenim životom; kakor po berglah. Ko se je rodila, so bile vse gracije že zdavnaj na velikih počitnicah. Leta so ji unesla mladostno okroglost obličja in že se je naselilo nekaj neljubih gubic okoli kočljivih, puščobnih ust. Njene izbuljene, vodenomodre oči so kazale preveč belote in dajale obrazu malone glup izraz, zlasti kadar se je trudila, da bi se držala prav vilinsko, visokostno. Krasne zlatorumene lase je nosila v visoki frizuri. Njena zelenkasta obleka jo je delala še bledejšo. Za njo je prihitel živahen, krepak deček z odkritosrčnimi očmi in veselim obrazom.

"Vidiš, ljubi brat, to je moja hči Eleonora", je predstavljala gospa Beti, "in to je moj sin Emil, ki hodi v trgovsko šolo."

"Milan!" je popravil dečko tiho in pozdravil ujca. Gospodična Eleonora pa je pogledala možaka zaničljivo od nog do glave in čudno vihala nos; vendar mu je naposled tudi ona ponudila prenežno ročico.

"Čudne svetnike časte v Ljubljani!" si je mislil Mataj, ko je prvokrat slišal podolgasto ime svoje nečakinje.

"Odložite vendar, ljubi svak, in sedite!" ga je vabil gospod Krajan.

"Prebito lepo imate tukaj!" je izpregovoril gost. "Tla so tako lepo očejena, da bi lahko štruklje rezal na njih! Kaj pa, ko bi si malo prah otepel s škornjev, preden stopim dalje?"

"Pa ne tukaj, ljubi Matije!" je prosila gospa Beti. "Pojdi z Emilom, da te kuharica osnaži zunaj, v predsobi pa odloži svoje reči!"

Matajev Matija je odšel z nečakom in se kmalu brez popotnega bremena vrnil k svoji ljubi sestri. Počasi je kolovrtil proti mizi. Previdno je gledal na desno, na levo in tiščal mišičave roke ob korenjaški život, da se ne bi kje kaj zadel in da ne bi česa prekucnil ali celo razdrobil. Ob napol odpetem telovniku mu je nihala jeklena verižica z obeski. Skrbno se je ogibal lepe preproge in trdo stopal po gladkem parketu, da se mu ne bi izpoddrsnilo na opolzlih tleh.

"Nikar ne cepetaj tako silno!" ga je rahlo grajala sestra. "Vse se trese pod tabo!"

"O — moji škornji so prav močno podkovani", se je pohvalil brat. "Nič se ne boj, ne padem pa ne, četudi je pri vas tako gladko po tleh kakor na drsnici ali na ledeniku, he he!"

Gospa Beti je vzdihnila skrivoma in se nasmehnila kislosladko.

Matajev Matija pa je sedel k drugim za mizo in se nekaj časa začudeno oziral po sobi. Bleskovito pohištvo, živobarvna zagrinjala na visokih oknih in vratih, krasna stenska ura, sijajno veliko ogledalo, klavir, pisani krožniki ob stenah, porcelanasti pa bronasti kipci, žarice s cveticami, lične igračice in raznovrstni drobiž na omari, fina kredenca, električna luč z žarečimi nitmi — luč brez plamena: vse to mu je zbuvalo radovedno zanimanje. Kar čudno se mu je zdelo, da sedi nocoj sredi take sijajne krasote, ko je še davi hodil po borni, mračni koči.

"Ali vam ugaja pri nas?" ga je pri-

jazno vprašal gospod Krajan.

"Prav prijetno se mi zdi tukaj", je odgovoril gost zadovoljno. "Zdaj pa malo pokramlajmo o starih časih! Ali še veš, ljuba sestra, kako sva včasih skupaj kradla krompir ali repo in kako sva bila potem tepena, he he? Ali še pomniš, da si mi večkrat pojedla poln lonec ajdovih žgancev, ko sem bil na pašniku, kaj, ljuba moja špeluza?"

Gospa Beti je bila zopet v hudi zadregi. Neprijetno jo je tesnilo v grlu; izprva ni vedela, kaj bi storila.

"Reci mi Beti!" je nejevoljno velela bratu in si drgnila orke, kakor bi jo zeblo.

Gospod Krajan je kašljal sarkastično. "No, pa bodi Beti!" je rekel Matija. "Pri nas doma smo ti rekli vsi le špela ali špeluza ali pa tudi Ošpeta!"

Gospa Beti je sedela kakor na žerjavici.

"Ne govori o tem!" je prosila brata s trpečim obrazom.

"Ne zamerite mi, gospod Anton, in tudi ti, ljuba setra, ne bodi huda, če zinem katero tako, ki se bo vama morda zdela narobe!" se je opravičeval Matija. "Pri nas v hribih imamo svoje šege in navade in svojo govorico."

"Kaj pa, le po domače, Matija, le kar po domače!" ga je hrabil trgovec. "Prizanašati moram drug drugemu, gostoljubnost pa nam celo narekuje, da se ne oziramo na take in enake malenkosti. Prav povsedeči ste mi, ljubi Matija, ker ste tako odkritosrčni!"

"Le pomeni se kaj pametnega z mojim možem!" je dejala sestra bratu in vstala z negotovim pogledom. "Jaz grem pa v kuhinjo gledat zavoljo večerje."

"Le pojdi, le!" ji je pokimal Matija. "In pazi, da se ti kaj ne prismoči!" Gospa Beti se je požurila odto.

"Ali ste vsi zdravi?" je vprašal Mataj svaka, nastavil svojo debelo uro na uho, jo potresel in zopet shranil.

"Hvala lepa, vsi!"

"Veseli me, da sem vas našel take! Zdravje in lepo vreme se ne zameri nikomur nikoli. Kaj pa — ali kaj prida barantate?"

"No, tako, tako. Kako pa kaj vi doma, ljubi Matija?"

"Ej — lani smo pokmetovali še precej srečno, letos pa ne vem, kako bo. Preveč nam nagaja suša, suša!"

Nato je pripovedoval Matija, kako je potoval v doma in kaj je vse videl medpotoma v Ljubljani. Gospod Krajan ga je poslušal z ivdnim veseljem; tudi Milan se je zabaval izborno in se tako smejal svojemu ujcu, da kar ni mogel nehati. Samo gospodična Eleonora se je držala čemerno. Prevzetno je vihala nos, govorila le malo in še takrat goltala končnice.

"Dragi svak, jutri morate pa na Grad!" je dejal gospod Krajan. "Zdaj imamo tako lepo vreme; razgled bo krasen!"

"Naj no grem tudi jaz, papa!" je prosil Milan. "Jutri dopoldne imamo že ob desetih prosto."

"Naj bo!" mu je dovolil oče in se obrnil zopet k Mataju. "Milan vam razkaže z grajskega stolpa mesto in okoličico. Dobro pozna vse kraje in gore, saj sva z njim oblezla malone vse tu na okoli."

"Ej, samo pet nas je, lahko bi jedli vsi iz velike sklade", je vzkliknil Matija ki so sedeli kmalu potem pri večerji. "Saj menda ni nihče gobav, he he?"

"V mestu je že taka navada!" ga je poučila sestra in ga grajala tiše: "Ne pijah juhe! To ni lepo."

"Čudna navada", se je zavzel brat in se nalaktil z obema rokama na mizo.

Gledala ga je nejevoljno in mu migala, naj ne drobi kruha v juho, toda on je ni razumel.

"Poglej mene, kako jem!" mu je zašepetala. "Deni si servijeto na kolena! Ne zajemaj vedno polne žlice!"

Mlada kuharica je prinesla pečenke in solate. Matija ji je prijazno kimal z glavo, ko je odnašala prazne krožnike.

"Ne jemlji kosov v roko!" je tiho svetovala gospa Krajanova bratu. "Vzemi nož v desnico, vilice pa v levico in ne razrezuj si vsega mesa naenkrat!" Malo pozneje pa ga je svarila zopet: "Špargljev ne smeš rezati, jemlji jih kar v roko!"

"Ej, veš kaj, preljuba moja sestra?" se je naposled oglašil Matajev Matija, že ves zbezan. "Bodi tako dobra in skuhaj mi žgancev ali kaj drugega takega, kar ti bom znal prav jesti! Zdaj naj poučim pa še jaz tebe! Noža ne smeš polagati tako na mizo, da bi bila ostrina zgoraj, sicer si pretkani hudič takoj na njej brusi svoje dolge kremplje in potem še huje prizadeva ubogini dušam! Vidiš, jaz tudi še nekaj vem, ljuba špela, he he!"

Gospa Beti se je strahovito gnevala natihem in sedela kakor na žarečih iglicah. Milan se je skrivoma muzal in Eleonora je zamišljena gnetla kroglice iz drobtin. Gospod Krajan pa je bil prav židane volje; pridno je nalival gostu vina. Ukazal je, prinesiti šampanjca in se pobratil s svakom. Matajev Matija pa se je jako čudil, da je pijača, ki tako vre, tako hladna.

Po vsem tem se je gostu silno tožilo spat. Gospa Krajanova ga je spremlila vsobico, ki je bila že pripravljena zanj.

"Matija, Matija, lepo te prosim, ne bodi no tako strašansko zarobljen!" mu je očitala razjarjena sestra, ko sta bila sama. "Ne reci mi špela, ampak Beti, ali pa samo setra! In nikari ne klaturi več kar tako tja v en dan, kar ti pride na jezik! Tukaj nismo na kmetih! Oh, oh, kaj si bodo mislili naši ljudje!"

"I, kdo bo pa prebiral besede tako zelo natanko na vse strani?" se je zagovarjal brat. "Za božji dan, kaj pa je to grdega, če ti pravim špela ali špeluza, kakor so te klicali doma oča in mati. Ne bodi no taka bodeča neža in nikar mi ne oponašaj malenkosti. Bog nas varuj! Saj si nisva mrzel rod, ampak brat in sestra! Lej, tako daleč sem krevsal in se vozil, da bi te videl spet enkrat, pa si tako onegava z mano! Potrpi nekoliko, saj ne ostanem dolgo pri tebi! V soboto bi bil že spet rad doma."

Jeza gospe Krajanove se je znatno uplahnila ob teh besedah in zopet se ji je ugledil čemerno nagubani obraz. Obradovala se je, da pojde brat tako kmalu odto.

"No, že prav, Matija!" mu je rekla mileje. "Če hočeš, da bo tema, zaobrni to kljukico malo na desno, in če hočeš, da bo svetlo, pa jo zasukaj spet na desno. Tako... vidiš? Zdaj pa dobro spi! Lahko noč!"

"Lahko noč, ljuba špe — oha, he he! Lahko noč, ljuba Betica!"

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.
IMPORTADOR DE TEJIDOS
1923 — ALSINA — 1926
T. A. 47, Cuyo 6894
Buenos Aires

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

"DUHOVNO
v
ŽIVLJENJE"

CORREO
ARGENTINO
Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

AMARO MONTE CUDINE AZAFRAN MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO
MONTE CUDINE S. R. Ltda.
Capital 1,000.000 \$. BELGRANO 2280

ESNEA

PERIODICO SEMANAL
aparece los días 3 - 10 - 17 y 24 de cada mes.
Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y
a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario -
Análisis, etc.

GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES
PRECIO DE LA SUSCRIPCION \$ 10.— ANUALES
Redacción y Administración:
MORENO 2718 — T. A. 45-3503 — Buenos Aires

MOLITVENIKI SO PRIŠLI

KRISTUS KRALJUIJ vsebuje vse potrebne molitve in
podučenja ter obširno zbirko nabožnih pesmic, 450 strani,
rdeča obreza 5.— \$.

Z DEBELIMI ČRKAMI, zlata obreza 10.— \$, rdeča
obreza 5.— \$.

Kdor ga želi, naj se javi na Pasco ali naj pošlje denar,
da mu pošljemo molitvenik.

NAČRTE ZA STAVBO IN FIRMO VITO GABRIJELČIČ TEHNIČNI KONSTRUKTOR

— OBRAS y CLOACAS —
Baigorria 4825 T. A. 50 - 3985

DR. NICOLAS I. ETEROVIĆ HURE A d v o k a t

Posredujem v vseh pravnih zadevah kot: zapuščine,
odpusti, zavarovanje, nezgode itd.
Uruguay 344/4 H - Capital Calle 13 N° 8 3 - La Plata
T. A. 28 - 2258 Tel. Paz 2664

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO JAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 806

"SVOBODNA SLOVENIJA"

novi slovenski list, iz katerega boste zvedeli stvari
kot so, lahko naročite na:
S. S., Victor Martínez 50, Capital.

PENSION "TRST"
Moreno 2831 — MAR DEL PLATA
Rojakom se priporoča ANDRES FON
Poceni in po domače

KROJAČNICA
FRANC MELINC
Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu
PAZ SOLDAN 4844 T. A. 59-1856

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI
Kadar imate opravka v Buenos
Airesu, se ustavite v
HOTELU
"PACIFICO"
kjer boste ceno in dobro
postreženi.
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES
Lastnik:
ANTON BOJANOVIĆ

Stavbe - načrti - proračuni - firma

France Klajnsek

je preselil pisarno in sedaj uraduje
v ponedeljek, sredo in petek
od 16 do 19 ure v

*
Asunción 4602 — T. A. 50-0724

Talleres Gráficos "Córdoba"
Gutenberg 3360 - 24-3-1948